

DOMOLJUB

ŠTEV. 28. MESEČNA PRILOGA NOVICE V SLIKAH LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 9. JULIJA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja trikrat na teden. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Za bolezen so zdravila.

V zadnjem času pišejo časopisi zelo pogosto o krizi kmetijstva, to je o splošnem hiranju in propadanju kmečkega gospodarstva in vsega, kar je z njim v zvezi. Kmet ne more več izhajati. Njegovi pridelki nimajo več one cene, ki bi odgovarjala delu in trudu, ki jih vloži vanje kmet. Vse pa, kar kmet rabi, pa naj bodo to živila, ali obleka, ali orodje, ki ga mora kupiti, je v ceni zelo poskočilo. Tako kmet dela od zore do mraka — pa ima vedno manj. To čuti še posebno sedaj, ko je minilo onih par povojnih let, ko je bilo denarja navidežno v izobilju in je marsikdo mislil, da bo pri tem vedno ostalo. Pa ni! Zaradi tega vidimo v našem kmetu nek zagrenjenost nad svojim poklicem. Izginja veselje do dela, izginja ljubezen do rojstne grude, do domače vasi. Vojna in povojna doba je naše ljudi tudi zmaterijalizirala, to se pravi: vzela jim je smisel za duhovne dobrine in jih vrgla v tok modernega sveta, ki hiti le za trenutnim užitek, za navidezno telesno dobrotno, pa magari da traja ta le malo časa. Gospodarske krize kmet sam ni kriv. Vsaj v glavnem ne. Morda bi se dalo tu in tam kaj izboljšati, a popolnoma ne. Saj ne trpimo na tem le pri nas, ampak tudi v onih deželah, kjer je bil kmet na najvišji stopnji umnega gospodarstva: v Nemčiji, na Holandskem, na Danskem, v Ameriki itd. Povsod je ista mizerija. V večini ravno kar imenovanih držav je kmečki stan v manjšini: delavcev in trgovcev in obrtnikov je več nego kmetov. Pa se vendar te države na svojo moč trudijo, da bi vzdržale kmeta. Zavedajo se, da kmet je in ostane steber države. Kaj bi bilo v zadnji svetovni vojni, da ni bilo kmeta in njegovih zdravih fantov in njegovega žita in njegove živine? In kaj bo v prihodnji vojni, katero gotovi ljudje po svetu tako resno pripravljajo, ako bo kmet onemogel in odpovedal? — Pri nas je kmet številčno v veliki premoči. Mi smo v kmečki državi. Zato pa je tudi velika dolžnost naše države, da kmečkemu stanu vso oporo, ki jo kmet potrebuje. Predvsem je treba omiliti vse državne, banovinske in občinske dajatve, posredne in neposredne, ki so tako visoke, da jih mali kmet enostavno ne zmora. Saj je sam g. predsednik vlade, ki je bil na potovanju v bogati Vojvodini, izjavil, da je treba kmeta glede dajatve razbremeniti. Če to

velja za bogate in rodovitne kraje v Vojvodini, velja toliko bolj za naše razmere, kjer je treba vsako zrno naravnost s silo izvleči iz zemlje. Naša carinska tarifa kmeta zelo obremenjuje. Na 1 kg železa je n. pr. 1.20 Din carine. Enako je s preprostimi tkaninami, katere rabi za obleko mali človek in ki so razmeroma bolj obremenjene s carino, kot dragoceno luksuzno blago. Tako n. pr. stane 1 m navadnega blaga za moško obleko 34 dinarjev, carina pa 28 Din. Vsakdo ve, koliko obleke porabi vsled težkega dela v enem letu kmet s svojo družino. Nujno je treba, da država izdatno pomoč kmetu za njegovo strokovno izobrazbo. Za vsak drug stan je zakonito določena predizobrazba, učna doba kaj mislite, da za kmeta ni potrebna? Je, pa še zelo! Velika naša napaka je, da se vsakdo, ki je le nekoliko pogledal v mestu šole, sramuje delati na polju. Pa poglejte Nemca, Čeha itd. Gimnazijo ima in vseučiliške študije, pa pride domov in prime za plug in umno vodi svoje gospodarstvo. Pred leti je n. pr. na Nemškem zborovalo deset tisoč kmetov, ki so bili akademsko izobraženi, to se pravi, da so imeli vseučiliške študije. Tako bi bilo treba delati tudi pri nas! Osnovna šola, kmetijsko-nadaljevalna, meščanska šola, vse naj bi usmerjalo mladino v to, da bi ljubila domačo grudo in ne bi bežala od nje.

Naši gozdovi propadajo. V skrajni bedi kmet seka kar od kraja. Nič ne misli, kaj bo jutri. Tudi ne skrbi za pogozdovanje. Dolžnost oblasti je, da gre tu kmetu na pomoč, da ga nauči pametno ravnati z gozdom, da ga prisili k pogozdovanju.

Naše vinogradništvo silno trpi. Dobre vinske kapljice ne morejo spraviti v denar. Zato sami pijejo, pijejo iz obupa. Ali res ni mogoče dobiti kje v Evropi trga za naša vina, pa čeprav dobimo v zameno tuje pivo.

Naštevati bi lahko še dolgo, a bodi dovolj! Iz vsega je razvidno, da je v težki bolezni kmečkega stanu treba rabiti zelo izdatno zdravilo: pomoč države, katera naj potem vseh svojih instanc skuša pomagati stanu, kateri podpira tri vogle njene hlše.

**KMETJE, PRISTOPAJTE
V KMETSKO ZVEZO!**

Za kmeta.

Po naročilu in v imenu Kmetске zveze v Mariboru je njen načelnik g. Ivan Šerbnik skupno z drugimi člani načelstva predložil banu dravske banovine g. inž. Sernecy spomenico o stanju in željah kmetov v bivši mariborski oblasti. Naj navedemo nekatere točke te spomenice:

Naši gozdovi se naglo redčijo

in premalo strokovno oskrbujejo ter obnavljajo. Zato nujno potrebujemo strokovnega dela, izobrazbe in praktičnih navodil in pokazoril v gozdarstvu, rabimo dobro gozdarsko šolo v Mariboru, ki nas bo tudi učila, katere vrste lesa imajo bodočnost na svetovnem trgu.

Naše vinarstvo preživlja težko krizo

radi zastoja in slabe cene vin in ima rešiti prevažno vprašanje obnovitve prestarih vinogradov in deloma neprimerno vpeljanih obnovitev. Ustvariti bo treba za obnovo velik fond za podeljevanje posojil na daljši rok ter s tem v zvezi izvesti klasifikacijo (redovanje) zemlje, določiti sorte, napraviti tehnične načrte za dobavo vode in zabrano plavov, organizirati prodajo v obče, rešiti vprašanje zaposlitve viničarjev v dobi, ki vinograd počiva. Kot prvo delo pa bodi, da se prosilcem izplačajo brezobrestna posojila za obnovo vinogradov, dovoljena od bivšega komisarja mariborske oblasti samouprave na podlagi sklepa bivše oblastne skupščine mariborske oblasti.

Živinorejski fond,

ki ga je nabral bivši veliki župan mariborski ter mariborska oblastna samouprava in ga je oblastna samouprava izročila banovini, naj pride v dobro krajem, iz katerih je nabrajan; posebej naj bi se iz njega zadostilo prosilcem za podporo pri preureditvi modernih gnojnih jam in vzornih hlevov, ker smo v tem oziru v slovenskem delu bivše Stajerske bili v nekdanji državi namenoma zastopani in zanemarjeni.

Nujno potrebno je, da se izvrše regulacije

in melioracije po načrtih in v redu, kakor je to sklenila bivša oblastna skupščina v Mariboru, odnosno za Posavje oblastna skupščina v Ljubljani. Izvršitev bi značilno

trajno povzdigo in tudičasno pomoč v sedanjih krizi. Računamo na izvršitev teh del tembolj, ker je bil posebej ta del slovenskega ozemlja resnično zanemarjen od bivše štajerske deželne in dunajske državne uprave, naša država pa seveda ni mogla koj v prvih letih premagati tehničnih in finančnih težkoč.

Vse bivše okrajne ceste naj sprejme banočina v svoj proračun

odnosno naj ostanejo v oskrbi okrajnih cestnih odborov.

Remena v občinskih proračunih postajajo za občane pretežka

tudi vsled tega, ker je država z novimi zakoni in uredbami prevelika stroške na občine. Davčna moč kmetijskih občin je velika premajhna, da bi vzdrževala velik del dosedaj okrajnih cest ter izplačevala stanarino, drva in drugo za učiteljstvo itd. Prosimo, da te tozadevne občine razbremenijo, odnosno, da se obremenitev ne izvrši.

Povečevanje stroškov za osnovno upravo ni na mesia.

Ustanovitev novih naprav in korporacij v osnovni upravi kakor: okrajni cestni odbori, okrajni kmetijski odbori ter slično povečuje stroške za upravo ter prinaša nepreglednost; vse to bi bilo boljše in uspešnejše zamogla vršiti ena okrajna institucija, kakor to bili to nekdanji naši okrajni zastopi.

Mesto župana na sedežu okrajne je težko združljivo z mestom načelnika okrajnega zastopa

redaj načelnika okrajnega cestnega odbora. Koristi kmetijskih občin, ki so kajpada v večini, so čisto drugi in večkrat nasprotni koristim mest in trgov. Zato prosimo, da se pri izvedbi zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o samoupravnih cestah upoštevajo upravičene želje ljudstva, kar tudi novi zakon omogočuje.

Novice iz Belgrada.

Nj. Vel. kralj je potrdil

vseučiliški zakon.

Vseučilišča obdržijo kot doslej, samoupravo. Njih število je ostalo isto. Z ozirom na to obstojajo vseučilišča v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani, pravna fakulteta v Subotici in modroslovna v Skoplju. Rektorji se bodo volili na dve leti, ne pa kakor doslej v Belgradu na tri leta ali v Ljubljani na eno leto itd. Novi vseučiliški zakon omogoča učencem učiteljske, ki so prestali z odličnim ali prav dobrim uspehom zrelostni izpit, da se po sklepu sveta modroslovne fakultete morejo sprejeti za redne slušatelje modroslovne fakultete za predmete pedagoške skupine.

Pretekli teden se je vršila

seja ministrskega sveta

pod predsedstvom predsednika vlade generala Petra Živkovića, ki je imel daljši govor. Gospod general je naglašal nedotakljivost narodnega edinstva, je poudarjal, da se bivše stranke ne smejo več vrniti, da se mora uprava poceniti in da mora biti uradništvo

PO SVETU

Katoliška cerkev.

BELA KNJIGA Vatikanskega MESTA.

Za »Vatikansko mesto« vemo, da se tako imenuje sicer mala, vendar svobodna in gotovo najbolj vplivna papeževa država. Tudi o knjigah je že ta ali oni nekaj čul, o tistih državnih rdečih, belih, rumenih ali kakor se že imenujejo. Kadar namreč hoče država drugi državi in celomu svetu kaj posebnega povedati, tedaj izda »belo«, »rdečo« ali kakšno drugačo »knjigo«.

One dni je prišlo med Vatikanom in angleško vlado do ostrega spora radi razmer na angleškem otoku Malti, ki leži v Sredozemskem morju. Spor do danes še ni poravnal, pač pa je izdala o tej zadevi angleška vlada tako zvano »Modro knjigo«, Vatikan pa »Belo knjigo«. V »Modri knjigi« skušajo Angleži dokazati, da pada vsa odgovornost za spor med obema državama — na Vatikan, češ, da se je neopravičeno vtikal v politično življenje otoka in zahteval celo odstop načelnika malteške vlade lorda Stricklanda, kar da je nedopustno.

Na »Modro knjigo« je Vatikan odgovoril z »Belo knjigo«, kjer je priobčil na skoro 200 straneh svoje protidokaze. V njej je najprej popisano, kako je v začetku 1929 spor izbruhnil na dan. Predstojnik nekega samostana na Malti, po rodu iz italijanske Sardinije, je premestil nekega frančiškana, malteškega državljana, v Anglijo, za kar je imel predstojnik tudi pravico, zakaj premeščanje redovniških oseb je izključno notranja zadeva redovniškega predstojništva. Temu pa se je lord Strickland uprl, češ da ne more dovoliti, da bi tujec izganjal iz dežele domačina. Vatikan je protestiral pri angleški vladi in papež je odposlal na Malto svojega posebnega odposlanca, da zadevo preišče.

Preiskava je bila za Stricklanda porazna. Dokazalo se je, da je Strickland, skoraj 70 letni starih, hud prepirljivec in da ga spori in spopadi tako rekoč drže pri življenju. Strickland je zahteval, da se vrše v cerkvah pridige in molitve v angleščini, čeprav se večina ljudstva na Malti poslužuje nekega italijansko podobnega jezika. Dalje je Strickland hotel z nekim »konkordatom« omejiti svobodo Cerkev in duhovščine, ko je zahteval, da se duhovni-

popolnoma nacionalno. Upravna razdelitev države na 9 banovin da je končnoveljavna. Gospod ministrski predsednik je še poudarjal, da je treba izvršiti pregled dela in osebnih sestav vseh občinskih odborov. Vse šole od osnovne do univerze morajo vzgajati mladino v jugoslovanskem narodnem duhu z globoko vero v napredno bodočnost Jugoslavije in s čiščenjem narodne zgodovine in kulture. Kulturno-prosvetno poslanstvo med širšimi masami bo vršil Sokol.

Francoski parlament se je v zasedanju dne 8. julija izjavil za ohranitev zasebne verske šole.

ki ne smejo udeleževati volitev in da ne smejo biti poslanci, senatorji itd. Sploh hotel Strickland zaslužniti Cerkev državi in spremeniti škofe in duhovnike v navadno vladne nameščenice. Temu so se malteški škofje uprli.

Kardinal Gasparri je 30. junija 1930 poslal malteškim škofom pismo, kjer odobrava njih delovanje in obsoja Stricklanda. Pismo so nabili na vsa cerkvena vrata in ga tudi prečitali vernikom v cerkvah, kar je Stricklanda še bolj razdražilo.

Angleška vlada je nato proti volji večine Maltežanov ukinila malteško ustavo, s čemer je na Malti za nedoločen čas odpravljeno vsako parlamentarno delo in je postal otok zopet navadno brezpravno angleško prekomorsko posestvo. V angleški zbornici pa je ošabno dejal neki minister: »Pustili smo prvega ministra lorda Stricklanda in njegove tovariše v službi predvsem radi tega, ker je Vatikan zahteval, da jih izmenjamo.« Torej boj Vatikanu!

Pretekli teden je govoril papež zboru kardinalov tudi o Malti in je med drugim rekel: Malteško vprašanje je zelo važno, ker gre za visoke verske koristi, to se pravi za pravice duš in Boga. Važno je tudi radi tega, ker se tiče plemenitega malteškega ljudstva, in pa zato, ker smo morali razčiščevati zadevo z vlado mogočnega britanskega vladarja. O malteškem vprašanju smo morali priobčiti knjigo z listinami, ki je vsem na vpogled. Iz nje izhaja, da ni današnjega viharja povzročila ne sv. stolica in ne malteška škofa. Zaželeni mir na otoku ovirajo nekatere osebe, nekatera dejanja in dejstva, ki ne odvisajo od naše volje. Tu gre za interese katoliške vere, za katere moramo radi našega najvišjega apostolskega poklica vedno in povsod skrbeti. Naša odgovornost je pa še težja, ko gre za tako globoko katoliško ljudstvo, kakor je malteško. Omejili smo se vselej na to, da razglasimo in poudarimo načela morale, katerih se morajo katoličani v svojem delovanju in ravnanju vselej držati in jih ne smejo nikoli prezreti. To ni nobeno neopravičeno vtikovanje v politiko ali omejevanje svobode! Naš apostolski poklic nam ne nalaga samo, da z naukom om vernikov razsvetljujemo, temveč tudi, da verniki moralni zakon res izvršujejo.

Spor med Vatikanom in angleško vlado bo bržčas dolgotrajen. Kdo bo zmagal? Kristus je obljubil Cerkvi svojo pomoč, zato je končna zmaga tudi v tem sporu že odločena.

Za nas pa je veselo in tolažilno, ko smo se vnovič prepričali, s kako verno in odločnostjo brani sv. stolica vsespovsod pravico domačega jezika v cerkvi in s kako nepopustljivo se bori za svobodno udejstvovanje Cerkev in duhovščine v javnem življenju.

s Molitev za krščansko Rusijo. Pri tajnem posvetovanju s kardinali dne 30. junija se je sv. oče posebno toplo spominjal preganjanih kristjanov v Rusiji in je izdal novo velevažno naredbo, s katero najprej poziva, naj krščanski svet nadaljuje molitve za preganjane slovanske brate, da bi jim bil vrnjen verski mir in verska svoboda. Da bi mogli vsi brez težave sodelovati pri molitveni križarski vojski, odloča

sv. oče, naj se molitve po sv. maši, ukazane od Leona XIII., molijo po namenu sedanjega sv. očeta za Rusijo. Škofje in duhovniki pa naj vernike in vse, ki so pri sv. maši, z vso vnetostjo na to opozarjajo in jim to večkrat pokličejo v spomin. S tem je torej ukazano, naj se one tri češčenamarije in sledeče tri molitve po sv. maši molijo za Rusijo, kar je gotovo dokaz izredne ljubezni sv. očeta do nesrečnega ruskega naroda.

Italija.

s Razno. Zadeti od kapi je umrl gostilničar v goriškem hotelu »Central«. — Ko je šel po seno na bližnji travnik je 70 letni Matija Zigon iz Ustja tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtev. — Dve gospodarski poslopji je uničil požar v Dolenji Košani. — V Landolu pri Postojni je umrla Francka Silova. — V Podsobotinu v Brdih je preminula 92 letna Ana Prinčičeva. — Goriški nadškof je birmoval v soboto 5. julija v Spodnji Idriji, v nedeljo v Idriji, v ponedeljek v Ledinah, v torek v Godoviču in v sredo 9. julija v Črnem vrhu. Ženske v nesposodni noši so bile od birmovanja izključene. — Novo sv. mašo je opravil v Ledinah pri Idriji tamošnji rojak g. Matija Fortuna. Obilo božjega blagoslova!

Nemčija.

s Po 12 letih v naročju domovine. V ponedeljek 30. junija v popoldanskih urah so zadnje francoske, belgijske in angleške čete zapustile prekrasne, bogate nemške kraje ob reki Renu, ki so jih imele zasedene od dneva premirja po svetovni vojni. Tuje vojaštvo je zapustilo nemško zemljo pet let prej, nego je bilo določeno v verzajski mirovni pogodbi. V rokah tujca je ostala samo še Sarska kotlina. — Poslednji se je odstranil iz Porenja vrhovni poveljnik general Guillaumot (Gijamó), čigar sedež je bil v mestu Mainzu. Pred odhodom je nagovoril vojaštvo, poveljujoč slavo Francije. Nato so ob zvokih francoske narodne himne »marseljeze« in bučanja bobnov sneli poslednjo francosko trobojnico in odkorakali na kolodvor. V vlak je stopil kot zadnji general Guillaumot. Ko so se vozovi začeli premikati, se nemško občinstvo ni moglo več premagovati in je zapelo pesem »Deutschland, Deutschland über alles« (Nemčija, Nemčija nad vse). Opolnoči od 30. junija na 1. julij se je začelo praznovanje osvobođenja izpod tujega jarma. Piščalke vseh tovarn so zazvižgale, v cerkvah so zabučali zvonovi, hiše so se razsvetlile, množice so začele prepevati narodne pesmi. Nemški narodnjakarji pa so dali ob tej priliki duška svoji jezi nad tistimi, ki so bili za zasedbe nekoliko preveč prijazni s Francozi.

Španija.

s Pravice kralja hočejo omejiti. Španija se noče pomiriti. Kralj Alfonz je na Angleškem, tja sta odšla tudi »unanji in justični minister. V državi pa valovi in valovi. Zanimiva so izvajanja bivšega ministra Santiago Alba, ki jih je podal baje v sporazumu s kraljem Alfonzom. Alba je med drugim dejal: »Po dobro izvršenih pripravah se morajo izvršiti po vsej Španiji najprej volitve za deželne zbornice. Deželni zbori bodo nato razpravljali o spremembah ustave, s ciljem demokratično-parlamentarne monarhije, kakor sta Anglija in Belgija. Bodoča ustava mora brezpogojno zabraniti vsako osebno vmešavanje kralja in tako enkrat za vselej preprečiti, da bi se še kdaj obnovila kaka diktatura. Kralj mora podati jamstvo, da bo samo predstavitelj prave narodove volje, narkar ne bo težko izpeljati preosnove celokupnega življenja v blagor in srečo vseh Špancev.

Drobne novice.

16.000 samomorov je bilo leta 1929. v Nemčiji.

40.000 ljudi se je udeležilo oni dan evharističnega kongresa v Moravski Ostravi.

Skoraj 10 milijonov dinarjev je napravil požar škode v praški tovarni Kolben. Češki ministrski predsednik Udržal toži radi razžaljenja časti časopis ljudske stranke »Slovak«.

Okrog 70 milijard škode so utrpeli ameriški poljedelci vsled padca pšeničnih cen.

Kolera se širi v Afganistanu.

381 ur je bilo v zraku ameriško letalo »City of Chicago«.

Zlate novce po 150 lir bodo izdali v Italiji.

600 milijonov dolarjev je zapustil te dni umrli ameriški bakreni kralj Thompson. Izguba v nemškem državnem gospodarstvu znaša 485 milijonov zlatih mark.

Revolucija v južnoameriški republiki Boliviji se je končala zmagovito; vlado so prevzeli častniki.

V prostore policijskega urada v Sirakuri na Siciliji je zavozil brzovlak. Cloveških žrtev ni.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand se baje vrne iz Nemčije v Bolgarijo.

106 komunistov pride pred sodišče v madjarski Budimpešti. Bo zaslišanih 300 prič.

12 najmočnejših vodnih letal se pripravlja na pot preko Atlantskega oceana v Brazilijo.

Za oborožitev je zopet odločila pol milijarde italijanska vlada.

9 kg težko gobo so našli blizu italijanskega Turina.

6000 milijonov lir je izplačala doslej Italija raznim vojnim oškodovancem.

Švicarski narodni svet je švicarskim državljanom prepovedal nositi tuja odlikovanja.

Finski parlament je sprejel zakon, ki prepoveduje komunistično stranko.

100 milijonov dolarjev posojila dobi Avstrija.

Fantje, na Brezje!

Povsod Boga!

Veren, ponosen, stanoviten v načelih življenja, vedno in povsod značajan, zvest Bogu in zaradi Njega domovini — hoče biti naš mladi rod, hoče ostati tudi naš slovenski fant.

Da skupaj poživimo zavest pravega fantovstva, da z mladostno svežim viharjem preženemo meglo malovernih, da v božji moči Kristusa Kralja in materinski ljubezni Marije razžarimo ogenj našega duha in srce h krščanski delavnosti ter se veseli, ponosni, v bratski zvestobi utrjeni vrnemo v svoje verne slovenske domove.

vabimo

vse poštene, verne fante v prvi vrsti gorenske na fantovski tabor na Brezjah. Vršil se bo v nedeljo 13. julija.

Spored:

Ob 9 sv. maša v romarski cerkvi. Med sv. mašo pojo moški zbori. Govor ima frančiškan dr. o. Hugo Bren.

Ob pol 11 zborovanje:

1. Pozdravi.

2. Naše fantovstvo. Govori dr. Joža Basaj.

3. Slovenski fant za vero in dom. Govori France Terseglav.

4. Delo fanta v katoliški akciji. Govori fantje.

Ob 14 zaključna slovesnost v cerkvi. Govor ima dr. Janko Arneja.

Pete litanije Matere božje.

Fantje veliko s mora biti!

Znamenje naše fantovske poštenosti in mladostnega ognja je — beli ali rdeči nagelj.

Tudi možje naj pridejo!

Školiški odbor katoliške akcije v Ljubljani

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Urađuje vsak delavnik od 8.—12. in 14.—17. v nedeljo od 15.—17. ure.

K A J J E N O V E G A

BANSKI SVET.

Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve je z odlokom z dne 3. julija 1930 pod št. 35.751 na podstavu čl. 26 zakona o banski upravi imenoval za člane banskega sveta dravske banovine:

za brežiški okraj: Lapej Franc, posestnik in trgovec v Brežicah;
za gornjegradski okraj: Steblevnik Martin, župan v Smartnem ob Paki;
za dolnjenlendavski okraj: Litrop Stefan, obrtnik in župan občine iz Strnišča;
za dravogradski okraj: Mravljak Peter, ekonom iz Vuhreda;
za kamniški okraj: Strein Ivan, posestnik iz Kaplje vasi;

za konjiški okraj: Košir Anton, župan občine Vitanj;
za kočevski okraj: Rameš Jakob, župnik iz Velikih Lašč;
za mesto Kočevje: Dr. Sajovic Ivan, odvetnik iz Kočevja;

za kranjski okraj: Detela Oton, občinski odbornik iz Preddivora;

za mesto Kranj: Pirč Ciril, župan in trgovec iz Kranja;

za mesto Tržič: Lončar Ivin, župan in hotelir iz Tržiča;

za krški okraj: Kurent Alojzij, dekan iz Leskovec pri Krškem;

za mesto Krško: Pfeifer Josko, posestnik iz Krškega;

za laški okraj: Roš Franjo, župan iz Laškega;

za litjski okraj: Lebinger Biako, trgovec in župan iz Litijske;

za logaški okraj: Oblak Gabrijel, župan in posestnik iz Logatca;

za ljubljanski okraj: Valentin Babnik, župan, Glince pri St. Vidu;

za mesto Ljubljana: Dr. Albert Kramer, novinar in bivši minister; Kregar Ivan, obrtnik in občinski odbornik; Orehek Franjo, hranilniški ravnatelj; Albin Prepeluh, vsi iz Ljubljane;

za ljubtomerski okraj: Rajh Jakob, posestnik iz Ljutomerja;

za mariborski okraj, desni breg: Srečko Robič, posestnik in župan iz Limbuša;

za mariborski okraj, levi breg: Šerbiček Ivan, posestnik v Vršniku;

za mesto Maribor: Dr. Juvan Alojz, odvetnik in župan; Dr. Pivko Ljudevit, profesor; Golouh Rudolf, šef borze dela, vsi iz Maribora;

za murskosobotski okraj: Faflik Fran, župnik iz Puconcev;

za mesto Mursko Soboto: Benko Josip, industrijec in župan v Murski Soboti;

za novomeški okraj: Dr. Kulovec Fran, bivši minister iz Novega mesta;

za mesto Novo mesto: Dr. Režek Josip, odvetnik in župan občine v Novem mestu;

za ptujski okraj: Vršič Ivan, župan iz Svetega Marka;

za mesto Ptuj: Dr. Senčar Matej, odvetnik iz Ptuja;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za radovljanski okraj: Lavtižar Josip, trgovec iz Kranjske gore;

za mesto Jesenice: Dr. Obersnel Maks, glavni tajnik KID na Jesenicah;

za slovenjgradski okraj: Čížek Alojzij, župnik iz Gornjega grada;

za celjski okraj: Mihelčič Alojzij, trgovec in posestnik v Bregu pri Celju;

za mesto Celje: Dr. Gorican Alojzij, odvetnik in župan v Celju;

za čabarski okraj: Dr. Koritnik Bogdan, odvetnik in župan v Čabru;

za šmarnski okraj: Gajšek Florijan, stilsnikar in župan v Loki.

Prihodnjič enkrat bomo ponatistili še važnejše določbe »Pravilnika o delovanju banskih svetov«, ki so seveda le posvetovalni organi banskih uprav.

d Ljudskemu pisatelju Andrejčkoveu Jožetu-Podmilščaku so odkrili spominsko ploščo dne 6. julija v Krašnji. V spomin na slavljenca je ob 10. v farni cerkvi daroval sv. mašo domači župnik g. Brečelnik. Po službi božji je šel lep spreved gostov in domačinov na Grič. Slovesnost je otvoril nečak in rojak Podlimbarskega g. Maselj. Nato sta govorila in slavila Andrejčkove zasluge še profesor g. Maks Pirnat in g. prof. Rožič, pevski zbor »Sloga« pa je zapel primerno pesmi. Po odkritju je bila lepa, iskrena domača vrtna veselica.

d Diploma častnega občanstva domačega trga je izročilo te dni odposlanstvo občinskih mož z g. županom na čelu vrlim župniku za nevenljive zasluge, ki si jih je pridobil za procvit Domžal. Tudi naše iskrene čestitke!

d Misijonski kongres za akademike se je otvoril dne 29. junija v Krapini. Iz Ljubljane so prispeli akademiki, 30 po številu pod vodstvom vseučiliškega profesorja dr. Ehrlicha.

d Ameriški novomašnik v Ljubljani. Kot 4-letni deček se je izselil g. Fr. Josip Čagran s svojimi starši v Ameriko. Po dovršenih rednih študijah je vstopil v red sv. Frančiška v Jolietu Lemont III. Ker ni bil dovolj podkovan v slovenščini je prišel pred dvema leti v domovino, kjer je nadaljeval študije pri oo. frančiškanih v Ljubljani in jih sedaj dovršil. Dne 7. julija, to je v ponedeljek se je odpeljal z glavnega kolodvora v Ljubljani nazaj v svojo novo domovino Ameriko, kjer bo za mašnika posvečen in pel novo mašo v navzočnosti svojih staršev, bratov in naših izseljencev. Srečno pot in mnogo božjega blagoslova v vinogradu Gospodovem!

d Tisim, ki veseljačijo in se lišpajo, istočasno pa tožijo o slabih časih. Kot izrazito agrarna država, ki je nujno primorana, da živi predvsem od svojih agrarnih proizvodov, smo izdali ob slabi letini (1927) svojo pšenico, kolikor smo je mogli izvoziti, za svilo, puder in druga taka kozmetična sredstva! Kdo bi pač mislil, da trošimo za te vrste blaga r e d n o dobro tretjino (natipne dve petini) povprečnega izvoza pšenice oziroma vseh žit, ali da nam ves izkupiček za konje in oves zdaleka več ne zadošča, da plačamo z njim uvožene av-

tomobile (brez tovornih avtomobilov — brez bencina)! Kdo bi dalje slutil, da nam ves naš izvoz goved komaj dobro pokrije izdatke za različno kolonialno blago (brez riža), južno sadje, sočivje in zelenjavo. Kdo bi uganil, da nas samo klobuki, rokavice in nogavice, kolikor jih uvažamo, stanejo povredno skoraj toliko kolikor dobimo povredno za našo drobnico? Za poljedelske stroje damo toliko kolikor za gramofone, harmonike in otroške igrače! Za bombaž in volno, oziroma za bombažno in volno blago, ki ga uvažamo, damo na leto več nego dobimo vobče za vse svoje gozdne produkte in za vso koruzo! In vendar sta to dve povprečno najjačji postavki v našem izvozu vobče!

d Najvažnejši sklep letošnjega zborovanja Male antante je bil sprejetje pravilnika: Doslej so bili sestanki zunanjih ministrov Romunije, Čehoslovaške in Jugoslavije strogo zaprni. Ministri so se razgovarjali čisto sami, brez prič, zraven ni bilo ne tajnikov ne zapisnikarjev. Tudi ministri niso nič zapisovali. Po pravilniku bo drugače. Tri države bodo tvorile stalno organizacijo s predsednikom, ki bo skliceval in vodil sešanke, pripravljaj njih program in zastopal malo antanto na zunanji. Na sejah se bodo vodili zapisniki z vsemi govori, predlogi in sklepi. Mala antanta se je začela tako spreminjati v nekako zvezo držav, kar je najpomembnejši sklep letošnjega zborovanja Male antante, ki se je nedavno vršilo ob preplem gorskem jezeru slovaškega letovišča Štrbske Pleso.

d Nova bolnišnica je nujno potrebna v Murski Soboti v Slovenski Krajini. Da se zdava čimbolj pospeši, je sklenil občinski odbor v Murski Soboti, da bo dal zemljišče za bolnišnico brezplačno na razpolago, pozneje pa bo na občinske stroške izvršil tudi bolnišnici potrebne električno napeljava. Ban g. inž. Dušan Sernec je sklep občinskega odbora vzel z zadovoljstvom in zahvalo v vednost.

d Dijaki dom na Rakovniku. Za bodočnost našega naroda je važno vprašanje, kako pomagati do študiranja tistim nadarjenim kmečkim fantom, katerih starši niso toliko imoviti, da bi zmogli ogromne stroške, ki jih danes zahteva študiranje. Maksimalni talent, ki bi se lahko nekoč sijajno uveljavil v službi naroda in države, ostane radi pomanjkanja gnetnih sredstev neizrabljen. — To, da je dandanes kmečkim sinovom otežkočena pot k šolanju, bo imelo za naš narod, pa tudi za državo, neugodne posledice. Zgodovina nas uči, da so možje, ki so našemu narodu pripomogli do veljave, po ogromni večini izšli iz kmečkih domov. Po vojni pa je inteligenčni naraščaj z dežele začel izostajati. Posledice se že kažejo v javnem življenju: čuti se vedno večja splošna poplitenost; krepi se značaji, ki bi svetili narodu v boljšo bodočnost, so vedno redkejši. — Treba je tedaj resno misliti na to, kako omogočiti šolanje nadarjenim kmečkim fantom. Tu je treba, da vsi, ki jim je na srcu blagobit našega naroda, storijo, kar je v njihovi moči. Salezijanski zavod na Rakovniku si je stavil na program tudi to velevažno nalogo. V ta namen sprejema v svoj konvikt ali dijaški dom dijake vseh srednjih in mestanskih šol in sicer po najnižji oskrbovalnici, ki se do-

loči po dogovoru. Dijaki imajo v zavodu vso oskrbo, brezplačne instrukcije in vzgojo po vzgojni metodi bl. Janeza Bosca. Za tozadnje informacije se je obrniti na Vodstvo šalezijskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani.

d Biseruo sv. mašo je obhajal 9. julija nekdanji lučenski župnik g. Anton Dolinar. Na mnoga leta!

d Za zvezo Slovenije z morjem so se odločno zavzeli gospodarski krogi, ki so te dni zborovali na Sušaku pod predsedstvom tamošnjega župana gosp. Ružiča. Po daljši razpravi so sklenili: 1. Kraljevsko vlado se pozivlja, da čim prej osvobodi blagovni in osební promet in na splošno uravna življenje v zapadne Jugoslavije, kar se bo izvršilo šele tedaj, ko se bo zgradila uzakonjena zveza, s katero se bo neposredno zvezala dravska banovina s sušaško progo. 2. Da se znesek 9 milijonov dolarjev, ki je bil v to svrhu zagotovljen od Blairrovega posojila, pa se ni uporabil, uporabi za to, da se z gradbo brez odlašanja prične. 3. Da bi sistem sušaške luke mogel zadovoljevati potrebo, naj se še to leto konča proga Bakar-Bakar luka in uvede zveza z Martinščico. — Ta resolucija se pošlje vsem činiteljem s prošnjo, da ji posvetijo največjo pozornost za rešitev vprašanj, ki so v njej navedena, da bi se zadovoljila najnujnejša in obče narodna, državna in gospodarska potreba. — Izvoljen je bil tudi poseben odbor, ki bo skrbel, da se imenovana, nujno potrebna proga, čimprej zgradi.

d Pretekli teden je prispel v Maribor ban dravske banovine inž. Dušan Serneec k proslavi 30-letnice mature, ki jo obhaja okoli 20 nekdanjih maturantov mariborske gimnazije. Ban inž. Serneec si je dopoldne v spremstvu načelnika Okrajnega cestnega odbora D. Rogliča ogledal zgradbo novega mostu pri Zg. Dupleku, kjer so ga pričakovali člani pripravljalnega odbora z načelnikom Kostajnikom, članom okr. cestnega odbora J. Florjančičem ter številni župani mariborskega in ptujskega okraja. V imenu banske uprave je ban inž. Serneec čestital cestnemu odboru in pripravljalnemu odboru, da se ta velika zgradba že bliža uresnitvi, ter izjavil, da pojde banska uprava z veseljem podjetnim graditeljem na roko. Župani so ob tej priliki izrekli g. banu še razne želje svojih občin. Nato si je gospod ban v spremstvu zastopnikov tukajšnjeja okrajnega cestnega odbora ogledal dela pri težavnih zgradbi nove ceste Bresternica-Jelovec-Sv. Križ. Tudi tukaj je izrazil g. ban svoje veselje nad tako gospodarsko važnim projektom.

d 1,201.000 kg tobaka smo čez določeno mero producirali preteklo leto v Jugoslaviji.

d Srce ima na desni strani 17-letni brivski pomočnik Janez Lomen iz Kisača v Vojvodini. Tako je ugotovila točna zdravniška preiskava.

d Glavno stremenje državnega finančnega gospodarstva v tekočem poslovanju meri na doseg resničnega proračunskega ravnovesja med dohodki in izdatki in na varčevanje; na drugi strani pa posveča državna finančna politika svojo pozornost državnim dolgovom in vprašanju velikega posojila. Urejeni so predvse v vojni dol-

Kot v mestu, tako na vsi
se enodušno sodbu glas,
vel ljudje dobro vejo:
samo „Clio“ gaal žejo.

„Clio“ limonadne - tablete

goví Zedinjenim državam, Franciji in Angliji. Na temeljito izvršeno ureditev takozvanih visečih dolgov je finančno ministrstvo opetovano opozarjalo. V zvezi s vprašanjem velikega posojila se bo rešilo vprašanje stabilizacije dinarja, ki je v risnici stabiliziran že celo vrsto let. Rok za vse to še ni določen in je seveda odvisen od raznih okolištin.

d Opekarne vse Jugoslavije zborujejo te dni v Zagrebu. Pravijo, da gre za poenoteno skupno delo.

d Izdatne kredite je dovolilo poljedelsko ministrstvo za pospeševanje trgovine v vsej Jugoslaviji.

d Novi gasilski zastavi ob 60-letnici ljubljanskega gasilnega društva bo kumovala dvorna dama g. dr. Tavčarjeva. Tavčarjeva bo posredovala na dvoru, da prevzame kraljevič Andrej mesto kuma pri razvitu. Kraljeviča bo v pritrilnem slučaju zastopal poseben odposlanec dvora.

d 50 otrok je oblekla na svoje stroške Nj. Vel. kraljica Marija, od teh 40 iz Belgrada in 10 iz Zemuna. Vsi so odpotovali k morju na naš otok Lokrum na počitnice.

d 7 milijard dinarjev zapijemo letno v Jugoslaviji. Tudi to naj bi pomislili tisti, ki besne in menijo, da jih bo konec radi katehetskih nagrad in učiteljskih stanarin in kuriva.

d Telovadni nastop našega vojaštva. V zvezi z letošnjim vsesokolskim zletom v Belgradu se je vršil tudi velik telovadni nastop naše armade, ki je pokazal visoko stopnjo telesne vzgoje v naši hrabri vojski. Nastopale so vse vojaške enote iz vseh pokrajin naše države. Nastopu je poleg dvora, vlade in drugih odličnikov, prisostvovalo mnogo ljudstva, ki je z zanimanjem sledilo izvajanjem vojakov in navdušeno vzklikalo Nj. Vel. kralju in kraljici ter naši vojski.

d Koliko članov imajo banski svetí: Skupno število članov banskih svetov v državi znaša 512. Največ jih ima savska banovina v Zagrebu, namreč 86, najmanj pa primorska v Splitu (31). Dravska v Ljubljani jih ima 40, vrbaska v Banjaluki 34, irinska v Sarajevu 60, zetska na Cetinjah 50, donavska 82, moravska 56, vardarska 73.

d Velika nevihta s točo je popolnoma uničila vinograde in tobačne nasade v občini Laško-poljski v Črni gori. Škode je več kot dva milijona Din.

d Veliko neurje je povzročilo te dni zlasti v južni Srbiji veliko škodo. V občini Janov je hudournik porušil 10 hiš in popolnoma uničil setve. V občini Donja Kusteračka je povodenj uničila vsa polja in porušila 40 hiš. V občini Gračanik je voda poplavlila okrog 70 hiš.

d Požari, strela, toča. Treščilo je 1. julija v poslopje posestnika Gregorja Pobožnika v Pamečah pri Slovenjgradcu. Popolnoma je pogorela hiša in gospodarsko poslopje. — Strela je udarila v hlev in pripa-

dajoče gospodarsko poslopje posestnice Viktorije Šotl v občini Smartno. Gospodarsko poslopje in kozolec sta pogorela do tal. — V Guštinju in okolici je toča uničila skoro vse poljske pridelke. — Toča je pogubonosno nad pol ure delovala tudi od Steharskega vrha čez Guštanj proti Urški gori noter do Podkrajja. — Strela je udarila tudi v planinsko kočjo pri Sv. Mohorju nad Laškem in jo upepeli do tal. — Vsled udara strele je zgorel kozolec Jerneju Kožuhu v Straži, gospodarsko poslopje Antonu Arzenšku v Zalogu in kozolec Jakobu Jakobinu v Lazah na bivšem Stajerskem. — Težka nesreča je zadela družino Azman v Letušu pri Braslovčah, kateri je strela ubila skrbno gospodinjino in mater petih nedorastlih otrok, šesti pa je bil tikoma pred porodom.

d Italijanski parnik presekal našega do polovice. Dne 6. julija v zgodnjih jutranjih urah sta trčila v Pašmanskem kanalu med Biogradom na moru in Zadrom razkošna ladja Jadranske plovitbe »Karagorgijec« in italijanska motorna ladja »Francisco Morosini«. »Morosini« je napravil v našo ladjo veliko luknjo, skozi katero je pričela voda vdirati. Na »Karagorgijec« je bilo 550 potnikov, povečini poljskih in čehoslovaških Sokolov in Sokolic, ki so se vračali iz belgrajskega vsesokolskega zleta proti svoji domovini. Mrtvih je osem oseb, 7 težko in 20 lahkó ranjenih. Ko je kapitan videl, da se bo ladja potopila, je odredil, da krene proti najbližji obali, kjer se je posrečilo, da je ladja nasedla na sipino in se tako rešila nevarnosti, da bi se potopila. Ranjenec in mrtve kakor tudi zdrave potnike je odpeljal »Morosini« v Zader.

d Strašna nesreča romanskega parnika. Začetkom preteklega tedna se je pripetila na Donavi 30 km pred Belgradom blizu vasi Surdoka strašna katastrofa parnika. Z močnim pokom je eksplodiral tank parnika »Kredi Petro I.« last romanskega paroplovnega društva. Na parniku je bilo osem oseb, med njimi štiri otroci. V eni sami minuti je 1500 ton težki vlačilec postal plen donavskih valov z nesrečnim moštvo in otroci vred. Strašne smrti se je rešil samo mornar Marin Manof, ki ga je eksplozija vrgla 50 metrov daleč v vodo in ki se je po srečnem slučaju s plavanjem priboril do deske, na kateri je potem priplaval do parnika. Čez dan je Donava vrgla na obalo truplo matere to je krmarjeve žene, 6-letno hčerkico, tri-letnega in enoletnega sinčka. V trupu potopljenega parnika pa ležijo še oče te nesrečne rodbine s petletnim sinčkom in štirim mornarjem. »Kredi Petro I.« je bil vlačilec in je bil pritrjen v verigo na luk-suzno ladjo »Angel Saligni«. Vlačilec je bil napolnjen z nafto. Kapetan parnika je pri povedoval, kakor je naenkrat nastala strašna grmenja in kako je izbruhnil ogromen

PO DOMOVINI

plamen na vlačilcu. Vlačilec je bil naenkrat ves v plamenu. Eksplozija ga je dobesedno preklala na dvoje, trenutek kasneje pa so ga pogoltnili valovi. Z ladje so takoj sprustili rešilne čolne, da bi rešili ponesrečeno moštvo. Klicali so po ponesrečenih, a nihče se ni oglasil. Šele čez nekaj časa se je z onemoglim in obupnim glasom javil mornar Marin Manof. Onemoglega so prinesli na ladjo. Manof je tudi povedal vzrok eksplozije. Krmar vlačilca Jurij Sulariotis je namreč hotel posneti barvo z vlačilca. Prišel pa je z gorilcem približno olja, ki se je vnelo in poglalo vlačilec v zrak. Je to najstrašnejša ladijska nesreča na naši Donavi, kolikor se je spominjajo najstarejši mornarji.

d V Mariboru je odšel po plačilo k Bogu stolni župnik in dekan g. Franc Moravec. Mnogo dobrega je storil za ljudstvo. Naj mu bo Vsemogočni obilen plačnik!

d V Velavljem, župnije Prežganje, je dne 23. junija t. l. umrl Jožef Mohar, rojen 10. marca 1857. Pokojnik je bil velik prijatelj »Domoljuba« in sploh vnet razširjevalec dobrega berila. Udeležil se je okupacije Bosne in Hercegovine in romanja v Jeruzalem. Bil je marljiv fant, kremenitega krščanskega prepričanja, ki se ni bal to prepričanje tudi javno pokazati. Bodi mu lahka zemlja, mir in pokoj njegovi duši.

d Avto se je prevrnil v Tiso. Veleposelniki Artur, Georg in Karl Liederer so se vozili te dni s svojega posestva v Staro Kanizo. Ko so se peljali čez neki most preko Tise, je odpovedala zavora in avto se je prevrnil v globoko reko, kjer se je potopil. Brata Artur in Georg sta mrtva.

d Ko je konja izpregal je ta udaril posestnika Leona Kožarja v Šalki vasi pri Kočevju s tako silo v roko, da mu jo je skoro odtrgal. V bolnišnici so Kožarju roko odrezali, ker je bila drugačna pomoč nemogoča.

d Težko operacijo je srečno prestal v mariborski bolnišnici vpokojeni minister g. Ivan Vesenjak. Bog daj zdravlje!

d Nove vodne žrtve. V Kolpi ob Lokrajski meji sta utonila Jožef Plut, trgovski mornar iz Amerike in njegova sestra Marija Ivanetič, gostilničarka iz Metlike.

d Na železniški progi so našli mrtvega in sicer med Murskim Središčem in Vratiščem v Slovenski krajini uradnika lesne družbe Našička Kulčarja Franca.

d V pečuskem rudniku na Madžarskem se je smrtno ponesrečil Slovenec Franc Maleš iz Kamnika, brat ponesrečenega akademskega slikarja Miha Maleša.

d V Škofji Loki je zaspala v Gospodu uršulinka s. Anzelma Kalan, učiteljica ročnih del na meščanski šoli. Bog ji daj večni mir!

d V strelovod gasilnega doma je udarila strela in sicer v Št. Petru pri Novem mestu. Od tam je odletela v gospodarsko poslopje Franca Teksterja, kateremu so zgoreli hlev, pod, šupa, listnjak, svinjak in vse gospodarsko rodje.

d V Slovenjgradu je umrl v starosti 70 let župnik g. Franc Pečnik iz Podgorja pri Slovenjgradu. Živahno delavnost je razvijal zlasti na združnem polju. Naj mu bo Gospod plačnik!

d Izletniki in potniki pozor! Od 1. julija naprej prodaja pisarna Tourist Office v hotelu Miklič nasproti glavnega kolodvora

Novi svenovi.

(Laško.)

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Mohorju nad Laškim se vrši na Šohorsko nedeljo, dne 18. julija. Cerkev je prenovljena zunaj in znotraj. Izletniki in romarji skrenov vabljeni na ta hrib, ki udi tako lep razgled.

Novice izpod Triglava.

(Dovje.)

Dne 4. julija t. l. je umrl v ljubljanski bolnišnici ugledni posestnik z Dovjega Karel Paulus. Bil je član nadzorstva Kranjskoga posejilnice, predsednik podružnice Kmečke zveze itd. Zaprta vdova in šestero nedoraslih otrok. — V nedeljo, 6. julija, se je zjutraj ob pol devetih izvršila slovesna blagoslovitev novega gasilnega doma v Mojstrani. Sv. mašo, katere so se udeležili domači in okoliški gasilci, je daroval ob enajstih gosp. katehet Bonač; pri tej priliki je imel tudi slavnostni govor. Popoldne ob treh je Mojstranski gasilno društvo priredilo veselico z raznovrstnim spredom in bogatim srečelovom. Pri slavnosti je sodelovala jeseniška katoliška godba.

Kmet je revež.

(Vikinja gora.)

Čas žetve je tu, pa — žali Bog — pri nas smo že davno poželi, pravzaprav pokosili, ker nam je že vnaprej toča vse temeljito pomlátila. Letos bodo kašče prazne; dve tretjini fare se za seme ne bodo imeli. Zelo smo hvaležni presv. gospodu škofu, da so po celi škofiji poslali podpore za našo težko prizadeto faro, ker pomoč je res nujno potrebna. Kjer pa toča ni prizadela, pa sedaj uničuje suša, da res z veliko skrbjo gledamo v bodočnost. Edina tolažba je še, če bo zdravje pri živini; živinorej in prašičereja sta pri nas že lepo razviti. Pretežna večina je daje pravočasno cepiti prašiče proti rdečici in pri tem nam naša Hranil-

v Ljubljani poleg inozemskih železniških vozovnic tudi vozne listke za naše železnice, kar bo posebno našim turistom, izletnikom in drugim potnikom dobro došlo.

d Nevaren padeč s češnje. V nedeljo, 29. junija je obirala češnje Marija Pungreč, posestnikova žena v Novi gori, župnija Št. Peter pri Novem mestu. Stojec na vejah, je prestopila na suho vejo, ki se je odlomila. Žena je padla na tla in se močno pretresla. Ker pa je bila v blagoslovljenem stanju, se je bilo bati najhujšega. Prepeljali so jo v bolnišnico v Novo mesto popolnoma nezavestno. Tu je porodila popolnoma zdravega in krepkega fantiča. Ponesrečenka je bila ves čas v nezvesti.

d Sekač Nazarij, rojen v Črnigovski guberniji v Rusiji, ki je prišel v naše kraje kot ruski vojni ujetnik, je bil nedavno sprejet v katoliško cerkev. Obred sprejema je izvršil g. prošt K. Čerin.

d Strela je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Petra Sodina v občini Zgornji Smonšek pri Mariboru. Je čisto zgorelo. Pod učinki strele je umrl tudi 10-letni posestnikov sin Ferdinand.

d Živčno in duševno bolnim povzroči zelo mila, naravna »Franz-Josef«-grenčica dobro prebavo, izboljša glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slovitih zdravnikov za živčne bolezni je najtopleje priporočati rabo »Franz-Josef«-vode tudi pri težkih obolenjih možganov in hrbtne možga. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah,

nica in posojilca veliko pomaga; ona plača eno tretjino, dve tretjini samo pa plača kmet. Sploh pa naša hranilnica dela res za ljudsko korist; oskrbela nam je že gospodarski tečaj in dva gospodinjstva tečaja, dala je podporo pogorelcem, domačim cerkvam, saj je dala samo zadnje leto nad dvajset tisoč dinarjev podpor. Prav je tako! Mi ji denar zaupamo, ona nam pa v potrebi pomaga; ali s ceninim posojilom, ali pa s podporami. Hvaležni smo ji!

Razno.

(Velesovo, okolica.)

Konj, o katerem se je mnogo govorilo, orožništvo poizvedovalo in nekateri listi že pisali, da so ga ukradli cigani, je najden. Anton Murnik iz Adrgasu je vozil 5. julija les iz gozda in mu je grozoviti smrta dejal, da mora v bližini nekaj gniti, a ni mogel iskati vsled prevelikega smrada. Povedal je sosedu, ki se je takoj podal v gozd, šel je z nosom za sledom toliko časa, da je našel v vejevju kobilo, ki je je Marin iz Stefanove gore izgubil neko noč pred tremi tedni. Kobila je bila menda vredna nad 5000 Din. Oblasti bodo reševale do danes še nereseno uganko, kako je kobila zašla v ta prepad. — V zadnjem »Domoljubu« je bila pomota, da so na sv. Petra dan peli v Velesovem peveci iz Tržiča. Toliko, da ne bo zamere, iz Križev pri Tržiču so bili. Bodo pa Tržičani drugi!

Delavski tabor.

(Dolenji Logatec.)

V nedeljo 13. julija bo tu delavski tabor krščansko-socialističnega delavstva iz Notranje kakor tudi vseh prijateljev krščanskih delavskih organizacij. Po redni sv. maši ob devetih uri bo pred cerkvijo tabor, na katerem bosta govorila Langus Joža in Koprivec Matjaž. Naš kraj postaja vsak dan bolj industrijski in dobiva čisto novo lice kot ga je pa imelo pred desetimi leti. Imejmo tudi do delavskih organizacij razumevanje in kdor ima dobro voljo naj sodeluje. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Na svidenje v Logatec!

Naši rudarji.

(Krmelj—Št. Janž.)

Pretečene mesece smo zaradi premogovne krize več šikovno praznovali. Delavci iz okolice so bili večinoma doma, delavci v kolonijah pa so bili zaposleni. Dobili so tudi nekaj brezposelnih podpor, katere so bili večji del deležni oni delavci, ki stanujejo po rudniških hišah. Je že prav, da se dele brezposelnih podpor. Ni pa prav, ako kdo tako podporo po grlu požene, kar se je pri nas večkrat dogodilo.

Kostelske novice.

(Kostel)

Pravzaprav ni to nikaka novica več, ker je že dober mesec brez dežja in vedo vsi, da je suša, da se Bog usmilil. Letina se vsa suši in zviija, koruza, fižol in krompir venejo ko bi jih s plamenom ožgal. Naša zemlja bi potrebovala dežja vsaj vsakih štirinajst dni, a zdaj ga ni bilo že pet tednov! Košnja je strušna slaba, trava vsa ruha in opaljena, kar pokosi se pa rjavi za teboj ko lisca. Če ne boj kaj kmalu dežja, bo vse zgorelo, a že tako in tako letošnje leto prav slabo kaže!

Smrtno se je ponesrečil posestnik A. Padovac iz Maverca pri Kostelu. Hotel je obrezati trto pred hišo, pa je padel z bradje tako nesrečno, da si je prebil lobanjo in v nekaj urah izdihnil! Bil je mnogo let v ameriških rudnikih, a zdaj ga je doletela smrt doma pred vežo! Bil je povsod znan kot dober gospodar in priljubljen pri sosedih. Naj počiva v miru!

Šest bratov.

(Telče pri Škocjanu.)

Pred par dnevi se je pri Mrpletovih sestalo šest bratov, kateri so se po 26 letih vrnili domov pod rojstno streho. Trije bratje so si na domačih

se ustanovili prijetne domove. ostali trije pa so šli v svet, da si ustvarijo čim udobnejše življenje. Gospod Franc si v Holandiji služi dokaj greh kruh, vendar ne obupuje in ne odneha a svojo ntrajnostjo. Drugi brat gospod Matija je preстал parikatero bridko uro. Brez sredstev, je a svojo marljivostjo je postal ugleden zdravnik. Je zelo šoveljuben, saj pomaga revežem tudi brezplačno. Najdalje se je podal gospod Alojz. Ošel je v Ameriko. S svojo pridnostjo si je polagoma ustanovil lastno trgovino, katerega mu prav lepo uspeva, saj mu pomaga pri tem pridna žena. Hrepenenje po domovini pa ga je dovelo nazaj v domovino. Teklo se je ločil, čeravno ne za dolgo časa, od ameriških rojakov, saj vsak Slovenec išče prvo pomoč pri Mrgoletu. Gospod Mrgolet je namreč markateremu Slovencu že preskrbel zasluzek. Kot sveden Slovenec podpira krščanski list »Ameriški Slovenec«, kateri prinaša ameriškim Slovenem novice in pozdrave iz daljne domovine. Ob cesti na Telčah je dal zgraditi kapelico v čast Materi božji. Ni se ustrašil stroškov, saj se je zavedal, da da v čast božjo. Veseli smo bili Telčani tega svidenja. Preživeli smo res skupno par veselih dni, kateri ostanejo nam vsem globoko v spominu. Gospoda Alojza Mrgoleta pa se bodo spominjali tudi prvoobhajanci, katere je tako bogato obdaril in jim daroval v spomin vsakemu sliko prvoobhajencev. Sam je pristopil z njimi k mizi Gospodovi in se tudi z njimi alikal. Prišel je čas slovesa od prijateljev, od dragih mu bratov, pa tudi od rajnih staršev ni pozabil vzeti slovo. Mi vsi jim želimo srečno vrnitev in jina kličemo na skorajšnje svidenje.

Požar.

(Izpod Krima.)

V nedeljo zvečer, t. j. 29. jun. med 12 in 1 ponoči se je škovaški zvon oglasil in klical ljudi k požaru. Ljudje so bili vsi v strahu, tako da kmalu ne bi vedeli kam se obrniti. Gorel je Sajevčev pod v lški vasi. Sreča, da ni bilo vetra, ker drugače bi šlo gotovo pol vasi v pepel. Govori se, da je zažgala zlobna roka. Dotična osumljenca sta že pod ključem. Sedaj pa še drugo; kaj nam pomaga vodovod? Saj ne daje toliko vode, kakor bi bilo potrebno, ker niso dovolj velike cevi pri stutencu. Akoravno je bila voda priprta za druge

vasi, je ni bilo dovolj za gašenje požara, tako da so jo morali voziti a proda. Sreča, da je bila na produ voda, drugače bi utegnila pogoreti cela vas.

Novice.

(Preddvor.)

Zadnjič smo poročali, da imamo preveč dežja. Pretekli teden pa smo imeli tako lepo vreme, da smo lahko sušili seno in spravljali žito a polje. — V soboto zjutraj je v vasi Bačelj izbruhnil požar v hiši št. 18, ki je bila že dalj časa prazna. Škoda ni posebna, a bila je v nevarnosti cela vas. Gtelici iz Preddvora so požar omejili. Sumijo, da je bil požar namenoma podtaknjen. Neko osebo so radi tega aretirali. Ljudje, bodite previdni, ogenj ni šala. V tej vasi ni bilo že 40 let požara, zato so se ljudje sedaj še bolj prestrašili.

Popravila v cerkvi.

(Sela pri Šumberku.)

Tudi pri nas napredujemo. V zgodnji spomladi je prišel naš neumorni gospod župnik prenavljati župno cerkev s pomočjo svojih dobrih župljanov. Najpreje smo prenovili vso cerkev zunaj in znotraj. Nato smo si omislili nove klopi in mali zvon; zadnje delo pa je bilo tlakovanje cerkve, katero je v veliko zadovoljnost nas Selanov izvršil g. l. Goštinčar, cementarna na Pešati, p. Dol pri Ljubljani. Tako upamo, da smo primerno pripravili naš božji hram za sv. birmo, ki jo bodo delili prevzvišeni gospod knezoškof 19. t. m.

Odprite voj. spomenika.

(Prečna.)

V nedeljo 13. julija bomo imeli pri nas lepo slavnost. Postavili smo zelo lep spomenik v vojni padlim vojakom iz župnije in občine Prečna. V nedeljo 13. julija ga bomo pa blagoslovili. Sv. maša za padle vojake bo ob desetih, nato darovanje, potem pa žalni spoved k spomeniku, kjer bodo gospod župnik spomenik blagoslovili, kurat Bonač bo imel slavnostni govor, pevski zbor bo pa zapel štiri pesmi; dekle in sin, ki imata očeta med padlimi vojaki, bosta nas spomnila v primernih pesnih vojnih časov, nakar sledi prošnja k Mali Cvetki Tereziki in pa »Libera«.

Belokranjski kotiček.

Fantje, na plani!

Groga Planince se je vstopil pod Granta-vee, pa je zaklical: »Čuješ, ti stari, Groga te pozdravlja najponižnejše od zdojaj. Vsek dan ponižno pozdravljate sv. Franciška na Mirni gori od zdojaje, toda malo je sv. Francišku za te naše pozdrave, zato treba, da ga stopimo enkrat pozdraviti od zgoraj«.

Da ni tako daleč in tako visoko, saj bi stopil enkrat gori, tako pa ne vem... Jaz pa vem kako! Peljali se bomo! V Črnomlju bomo zapregli tistega konjička, ki je močan za 70 konj, pa bomo zdranili gori na pobočje Mirne gore. Tako mimogrede bomo malo pobingljali z nogami, pa se bomo v dobri uri prepeljali 22 km daleč. Pa še kako prijetna je vožnja, ko skuša v številnih zavojih vlak samega sebe prehiteti, ko bega po bregu sem in tja, kakor muha, ki se je vjela v steklenico. Očesu pa se bolj in bolj na široko odpira naša lepa deželica, tako dolgo, da boš nazadnje našel tudi domačo hišo in če dobro vidiš, pa boš našel mater na oknu, ko bodo gledali za teboj. Ko vlak zmaga Rožičevrh, tedaj pa smuka skozi kostanjeve in bukove loze, dokler ne obstoji in tedaj pa velja: pod pod noge!

Fant, če hočeš na kratko in hitro spoznati Belo krajino, stopi gori na Mirno goro. Vsa se ti bo odprla, kakor sveža brazda in boš videl, kje si že bil in kje še nikoli. Poznati ga moraš domačo deželico. Kdo jo pa bo, če je ne bomo mi sami. Pa ne samo deželo! Tudi njene ljudi. Zakaj smo si tuji mi Belokranjci med seboj! Kakor stanovalci ene hiše, bi si morali biti, ko so si naši domovi tako blizu. Pa se nič ne poznamo. Zato vsi fantje na noge in 20. julija k sv. Francišku na Mirno goro, da pozdravimo tam našega prevzvišenega gosta in da spoznamo svoje lastne obraze.

Vsepovsod se iščejo fantje med seboj. Nam je tega še veliko bolj treba, nam ki smo se skrili med Gorjance in Kulpo, zato ne varuj te dan svojih stopinj. Pa smeha in dobre volje

11

RAZNO

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

»Rad, dečko moj.«

Sele zdaj me je izpustil.

Toda ob tem sem videl, kako se je njegov pogled obrnil k Capiju in mu dal znamenje, katerega je ta takoj razumel.

Kot pastirski pes je Capi nemudoma zapustil mesto na čelu čete in se postavil za meno.

Na tem sem končno spoznal, kar mi je že naznačilo njegovo znamenje: Capi je bil moj čuvaj; če bi hotel zbežati, bi mi skočil takoj pod noge.

Usedel sem se na ograjo, ki je bila pokrita z mahom in Capi mi je sledil.

Sedeč na ograji sem poiskal s svojimi solznimi očmi hišo matere Barberine.

Pod nogami se je zniževala dolinica, po kateri smo ravnokar prišli gori in ki so jo rezali travniki in lesovjaja, in tam čisto doli je stala osamljena materina hiša, ona hišica, kjer sem zrastel.

Tem laže jo je bilo najti sredi drevja, ker se je baš v tem hipu začel dvigati lahen steber rumenega dima, in dvignivši se naravnost v mirnem ozračju se je povzpел do nas.

Bodisi da je bila to prevara ali pa resničnost, ta dim mi je prinašal duh po hrastovem listju, ki je ovenelo na vejah dračja, s katerim smo pozimi kurili: zdelo se mi je, da sem še vedno v kotu ognjišča, na mali klopi z nogami zakopanimi v pepelu; veter v dimniku je ponorel in nam zaganja dim v obraz.

Kljub razdalji in višini, v kateri smo bili, so predmeti obdržali svoje jasne in različne oblike, samo zmanjšane in skrajšane.

Po ognjišču je brskala sem in tja naša kokoš, zadnja, ki nam je ostala, toda ni imela svoje običajne velikosti, in če bi je ne bil poznal, bi jo imel za malega goloba. Na koncu hiše sem videl hruško z zakrivljenim deblom, katerega sem bil že tako dolgo rabil kot konja. Potem sem spoznal pateg potoka, ki je začrtaval belo liso v zeleni trati, odvajalni jarek, katerega sem bil izkopal s tolikšnim trudom, da bi mi gonil mlinsko kolo, ki sem ga napravil s svojimi rokami, katero pa se žal nikoli ni hotelo vrteti kljub vsemu trudu, katerega me je stalo.

Vse je stalo na svojem običajnem mestu, tako moja samokolnica in iz krivine narejen plug, kakor tudi izdolbina, v kateri sem vgažal domače zajce, kadar smo jih imeli, in pa vrt, moj dragi vrt.

Kdo bo videl cveteti moje uboge cvetlice? Kdo bo urejeval moje topinamburje? Barberin brez dvoma, ta grdi Barberin.

Se en korak po tej cesti in vse bo za vedno izginilo.

Nenadoma zapazim v daljavi na cesti, ki vodi iz vasi v hišo, belo žensko pokrivalo. Izginilo je za skupino dreves; potem pa se je kmalu zopet prikazalo.

Razdalja je bila tolikšna, da sem razločil samo belino avbe, ki se je pomikala pred vejevjem kakor svetli pomladanski metulj.

Toda večasih pride ura, ko vidi srce vse bolje in dalje kakor najostrejšje oko, spoznal sem mater Barberino; bila je res ona, prepričan sem bil o tem; čutil sem, da je ona.

»No?« je vprašal Vitalis, »ali bomo šli?«

»Oh! Gospod, lepo Vas prosim.«

ni dam v največji cekar, da ga ne bo zmanjkalo na potu, ne drugod.

Ob 7 že bomo odrinili iz Crnomlja, zato naj se vsakdo žuri. Preje še bomo imeli v Crnomlju pevsko vajo, da nam ne bo vprido škofa sape zmanjkalo. Iz metliške strani bo treba iti s prvim vlakom ob 4.45 ali pa z vozom na Semič, od koder je še dve uri in pol hoje skozi Planino do vrha.

Sv. maša bo pri sv. Frančišku ob 10. Vode se bo gori lahko dobilo. Za denar pa še kaj drugega, ker je gori planinska kočica. Toda: drago bo, zato bo najbolje, da vzameš brašna s seboj. Potem se bomo pa kaj pogovorili in hiteli spet gledat Mirno goro »od zdolaj«.

Zalostna zgodba.

V petek, dne 6. julija je utonilo v Kulpi dvojje oseb.

Jožef Phat, trgovski mornar iz Amerike, rojen na Vrtači pri Semiču, star 42 let je dobil tritedenski dopust na potu iz Indije v Ameriko, ko je pristala ladja na Sušaku. Pač je žalostno, da je moral priti mornar utonit v Kulpo, ki nikakor ni tako nevarna reka. Bil je komaj dva dni na dopustu, pa ga je dohitela smrt. Ob 2 na dan nesreče je v najboljšem razpoloženju pil pni g. Makarja v Metliki vrček piva v družbi sorodnice Marije Ivanetič, gostilničarke v Metliki. Komaj pol ure pozneje je že prišel glas, da sta oba utonila. Šla sta predaleč doli od mosta, čeprav so ju opozarjali, da je tam voda nevarna. On, kot izkušen mornar tela

bosed ni vzel resno, pa prišla je žalostna zgodba. Voda je najprej zgrabila njo, potem pa še njega, najbrže tedaj, ko jo je skušal reševati. Očividcev namreč ni bilo, ki bi mogli natančno o poteku povedati. Klicaša sta na pomoč, toda ta je prišla prepozno. Ko so ju potegnili iz vode, so ugotovili samo smrt. G. Ivanetičeva zapuška troje otrok, od katerih je najstarejša deklica stara komaj 8 let. Njen mož pa je na potu iz Amerike.

Nova maša.

To je zvonilo in klenkalo in tudi radovednosti je bilo — kot po navadi ob novi maši. To nedeljo 6. t. m. je gospod Bog naklonil naši fari čast, da je zopet doživel novo mašo. Bral jo je preč. g. Martin Stare iz Čuril. Novomašni govornik je bil preč. g. Martin Stular, vzgojni vodja v škofovih zavodih.

Študent s kmetov piše tovarišu v mestu.

II.

V začetku julija 192...

Ce na Marijino obiskanje dež, potem dež 40 dni trpi

Nar. pregovor.

Dragi!

Najlepša Ti hvala za odgovor, katerega sem bil res iz srca vesel, zlasti še zagadelj, ker si mi tudi Ti tako lepo orisal svoje počitniško življenje. Vendar že danes pripomnim, da naj ne bo to pismo edino tako dolgo in lepo.

Pred nekaj dnevi nas je končno le pustilo vreme, da smo nekaj deli pod streho, čeprav z največjo muko in naglo. Pokosili smo nekaj za otavo in tudi deteljo smo srečno spravili.

Hotel sem se mu iztrgati; pa me je trdo držal.

»Capi,« je rekel, »Zerbino!«

Oba psa sta takoj pritekla: Capi me je stražil zadaj, Zerbino spredaj.

Po par korakih sem obrnil glavo.

Prekoračili smo greben gorovja, in nič več nisem videl ne naše doline, ne naše hiše; le čisto daleč zadaj so se dvigali modrikasti griči v nebo; oči so se mi izgubljale v brezmejni prostranosti.

V.

Na cesti.

Ce kdo kupi otroka za štirideset frankov, še ni treba, da bi bil radi tega ljudožer in da si spravlja skupaj zalogo svežega mesa, katerega bi nazadnje pojedel.

Vitalis me ni hotel pojesti, zakaj bil je redka izjema med kupovalci otrok, ni bil namreč hudoben človek.

O tem sem se kmalu lahko prepričal.

Bilo je baš na istem grebenu gorovja, ki tvori razvodje med Loiro in Dordogno, ko me je zopet prijel za roko, in skoraj takoj nato smo pričeli hoditi navzdol ob pobočju, ki je bilo obrnjeno proti jugu.

Ko smo prehodili približno četrt ure, me je spustil.

»Sedaj,« je rekel, »korakaj mirno poleg mene; toda ne pozabi, da bi te hitro ujela Capi in Zerbino, če bi mi hotel ulti; ostre zobe imata.«

Čutil sem, da bi mi bilo sedaj nemogoče pobegniti in da bi zato bilo nekoristno, če bi hotel to poizkusiti. Vzdihih sem.

»Sree te boli,« je nadaljeval Vitalis, »razumem in ne hudujem se nate. Lahko se svobodno jokaš, če te

Dragi, ko bi bil Ti videl ljudi, ko je posijalo sonce! Kako je vse hitelo na delo! Kose so zablistetale v solncu, na levi nekdo kleplje, na desni drugi brusi in vriska sosedu, ki jo mah na bližnjem travniku... Zenske se ponosno obračajo na njih in se ozirajo okoli ter se glasno pogovarjajo s sosedami na drugi njivi... Vse, narava in ljudje, še živina, dobi drugo lice, samo da se prisveti božje solnce!... Opoldne grabimo seno, ga obračamo in v mrežah nosimo domov. Težko je delo, a vendar je človek vesel, kadar se ozre zvečer in vidi, da se je nekaj storilo in da se je delo odmaknilo naprej. Pa se tudi kaj napravi, posebno še, ako je pri hiši kaj številna družina in vsa za delo. (Pri nas je, hvala Bogu! Nobeden ne je zastoj.) Koliko se naredi en dan, a kaj bi se šele, če bi bil lep cel teden ali celo dva! O Bog, daj oživljajočemu solncu sijati, da se malo segreje zemlja in letina in da popravi, kar je zamudila do sedaj! Razženi oblake in daj rast ubogi zemlji in življenje revnemu zemljanu!... Naj štirinajst dni kraljuje nad nami sonce in zopet eno noč dež, da bomo z veseljem delali in nekoliko bolj brez strehu gledali v bodočnost!...

Ali zastoj so vse moje želje in moje razmišljanje. Ce je dva dni brez dežja, tretji več ni in četrti tudi težko. Da bi bil peti lep, sploh ni mogoče! To je ravno strašno, ker dež ne pada samo en dan ali dva, ampak po dva in tri dni zaporedoma! Sonce pa sije morda en dan ali še ne! Kar nakosiš v lepem, to ti potem gnije in rjavi na dežul! In še ta novost je izšla letos, da je dopoldan prav lep; vso krmo raztresemo in znesemo na sonce — ob eni ali ob dveh je pa redno

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvu i. t. d.**

»Torej ni bilo res, kar so mi rekli; imaš tako slabotne noge, par korakov smo šele naredili, pa si že truden; to nam ne obeta dobrih časov.

Nisem odgovoril, ves sem se zagledal v dolino. Bila je mati Barberina; bila je njena avba, bilo je njeno modro krilo, bila je ona.

Stopala je z hitrimi koraki, kakor da se ji mudi, da čimprej dosne domov.

Ko je prišla do ograje, jo je odrinila in stopila na dvorišče, katero je naglo prekoračila.

Takoj sem vstal na ograji, ne da bi mislil na Capija, ki je skočil k meni.

Mati Barberina ni ostala dolgo v hiši. Zopet je prišla ven in pričela tekati sem in tja po dvorišču z dvignjenimi rokami.

Iskala me je.

Nagnil sem se naprej, in na vso moč jel kričati: »Mama, mama!«

Toda moj glas ni mogel niti prodreti niti ne prevladati žuborenje potoka, izgubljal se je v zraku.

»Kaj ti je vendar,« je vprašal Vitalis, ali noriš?«

Ne da bi odgovoril, sem stal tam, oči sem uprl na mater Barberino; toda ona ni vedela, da sem tako blizu nje in ni mislila na to, da bi dvignila glavo. Prekoračila je dvorišče in prišedši zopet na cesto je gledala na vse strani.

Glasneje sem zakričal, toda kakor prvič, zaman. Tedaj je tudi Vitalis, ki je sumil resnico, stopil k ograji. In kmalu je tudi on zapazil belo ruto.

»Ubogi malček,« je rekel polglasno.

»Oh, prosim Vas,« sem vzdihnil ojunačen po sočutnih besedah, »pustite me nazaj!«

Prijel me je za roke in me poljal doli na cesto.

»Ker si spočit,« je rekel, »na pct, dečko moj, na pct.«

»Ker se še boji, da bi mu blažajnik pobegnil z blagajno, blagajnik se pa boji, da bi mu še ne pobegnil s kavejco.«

Nadporočniki. Italijanska vojska je poznala dolejši čin nadporočnika in poročnika, nakar je sledil takoj stotnik. Nadporočnikov v italijanski armadi ni bilo. Sedaj je na vlado sklenila, da dobe vsi poročniki, ki imajo 12 let službe, naslov nadporočnikov in plačo, ki je skoraj enaka stotnikovi.

Nič ne pomaga. Pomišljati, dragi možiček, kmalu bova lahko priletela v dveh urah z Dunaja v Berlin. Kaj mi pomaga, ko pa potrebujem štiri ure, da se oblečem.

Dobri govorci. Ko sem se ženil, se je oglašila k besedi moja žena in njen govor je trajal pol ure. To še ni nič. Ko sem se ženil nazaj pred 10 leti, se je tudi moja žena oglašila k besedi in njen govor še zdaj ni končan.

Umeten dež. Znameniti vremenoslovec Veraari v Haagu na Nizozemskem je napravil zanimiv poizkus, ki bo utegnil dati podlago važnemu izboljšanju na gospodarskem polju. Z aeroplanom se je dvignil v zrak 8000 ževčev visoko, odkoder je

že! Ne grmi nič, le nekaj oblakov se zbere in šu-u-u! Kdor ni hiter, mu zinoči že popolnoma suho seno!

Tudi z živino je težko ob takem vremenu, ker ne more na pašo, a polagati ji tudi ne moreš dan za dnem. Kaj jo boš potem pozimi gonil past? Do sedmih je v hlevu, nato pa jo odpeljemo v Stelnike, ker prej ne da dež. A še na paši jo moči in napleta dež, da še tisto izbiže iz nje, kar požre doma. Dlaka ji stoji pokonci od mraza in lakote! Pa sedaj v juliju, ko bi morala že ob osmih devetih bajljati ko sto i pet! Niti toliko ni vremena, da bi človek nakleštil gatrovega ali hrastovega listja in malo pomelal med krmom. Samo s poda vleci, kar si krvavo nasušil! Tako mrhove živine človek tudi ne more imeti v hlevu, ker nas je sram! Ruma ima tele, Dečka mleko in jo mislimo prodati, Rose bo vozil in teletu, ki ga pasemo, moraš tudi vedno kaj dati. Potem si pomoz! Zato napašujemo živino po košenicah, kjer ni tako lepa trava; sicer si s tem samo kvarimo travnike, ali kaj češ, ko pa ni moč drugače in si prisiljen k temu! A ko bi imel človek vsaj kaj upanja v prihodnost, toda če bo šlo tako naprej, bo nastala strašna lakota za družino in živino!

Za našo prehrano je pa že nekoliko bolje kakor je bilo, ko sem prišel domov. Za silo se že nakopije ranega krompirja — pri nas mu pravimo »petrovac«, ker bi moral po pravici o Petrovem že dozoreti — in se malo zmehša s koruzno moko, da niso zmerom samo »hrmetunovi žganci«. Pa so tudi prav okusni krompirjevi žganci (nekateri jim pravijo »žganci v dve gube«, nikar se ne smeje kmetki modrosti in iznajdljivosti!) zlasti še

ako so začimjeni s »citrači« od zarebnika in je v sredi na dnu skleda kal masti! Moj dragi, kar sline se Ti pocede že ob sami misli nanje — a žal, ko mora večkrat ostati samo pri misli...

Letos je tudi nekaj male stvari črešenj, ki jih ni bilo morda že deset let, da ni človek vedno navezan samo na skledo. Sicer pravi pregovor: »Sveti Vid, črešenj sit!«, vendar so šele sedaj dozorele — zopet mrzlina pa dež! In marsikomu bi odvrgele nadožnik ali malo južno, da ni tega božjega dežja; v dežju namreč spokajo in tudi na mokro drevo ne moreš, ker lahko spodrsneš in se pošteno potolčeš.

Po plotovih in po grmovju cvete »fintovina« (ne vem kako se imenuje v pravi slovenščini) in razširja svoj težak vonj, rekel bi, da je prijeten in obenem nekam čudno zoprni. Zdi se mi kakor znamenje vsega sedanjega res čudnega in skrbi vzbujajočega letnega časa.

Ko se bo zopet kaj nabralo, Ti bom že sporočil, ta čas pa ostani zdrav in Bog s Tabo.

Tvoj Jože.

Novoporočena žena: »Kaj dobim, ako ti bom vse leto kuhala kosilo?« — **Mož:** »Mojo življensko zavarovalnico.«

Z našo UMETNO mošlavo esenco „Moslin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno obetno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice na 150 litrov Din 30.—, po pošti Din 50.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kanc. Ljubljana in drogeriji M. Kanc. (Wolftram) Maribor, Gosposka ulica 23.

12

je želja. Toda skušaj čutiti, da te nisem odpeljal v tvojo nesrečo. Kaj bi pa postal? Prav gotovo bi prišel v zavetišče. Zakaj ljudje, ki so te vzgojili, niso tvoj oče in tvoja mati. Tvoja mama, kakor praviš, je bila za te dobra in ljubiš jo ter si žalosten, da jo moraš zapustiti, kar je čisto prav; toda le pomisli, da te ne bi mogla obdržati proti volji svojega moža. Sicer pa ta mož ni tako trd kakor ti misliš. Nima ničesar, s čimer bi se preživljal; izžerpan je; ne more več delati, in misli, da bo moral umreti od lakote, ako še tebe redi. Razumi, dečko moj, da je danes življenje kaj pogostokrat borba, v kateri človek ne more ravnati tako kot bi hotel.

Brez dvoma so bile to modre besede ali vsaj besede izkušnega moža. Toda bilo je tu dejstvo, ki je v tem trenutku vpilo močneje kakor vse besede, — ločitev.

Ne bom več videl nje, ki me je vzgojila, ki me je ljubkovala, katero sem ljubil, — ne bom več videl svoje matere!

In ta misel mi je stiskala grlo in me davila.

Vendar sem stopal dalje poleg Vitalisa ter skušal razumeti, kar mi je ravnokar pravil.

Brez dvoma je bilo vse res; Barberin ni bil moj oče, in ni bilo razlogov, ki bi ga primorali, da bi trpel bedo radi mene: hotel me je pač sprejeti in vzgojiti; če me je sedaj odslavil, se je to zgodilo zato, ker me ni mogel več obdržati.

»Premišluj o tem, kar sem ti povedal, mali,« je ponavljal od časa do časa Vitalis, »in uvidel boš, da nikakor ne boš preveč nesrečen z menoj.«

Ko smo se spustili navzdol po precej strmi poti, smo prišli na obširno goljavo, ki se je razprostirala v nedogledno ravno in enolično daljavo. Nikjer nobene hiše, nikjer nobenega drevesa. Sama visoka, z rdečim vršjem pokrita planota in velika ravan pritlikavega bodičevja, ki je valovala v vetru.

J. V.

Novi kazenski zakon.

(Nadaljevanje.)

Udeležnost.

Doslej sem razpravljaval le o glavnem storilcu oziroma o njegovem dejanju, krivdi. Pri enem in istem kaznivem dejanju pa more biti udeleženi tudi več oseb, bodisi z enako, bodisi z različno krivdo.

Ta udeležnost pa je lahko dvojna:

1. Udeležnost pri kaznivem dejanju, ki se po eni osebi sploh ne more izvršiti, temveč že po svoji naravi zahteva udeležbo dveh, večjih več oseb, kjer pa je lahko druga ozir. druge osebe brez krivde. O takih primerih bom razpravljaval pozneje v posebnem delu. Primer za to bi bil: dvojboj, prešustvo, upor itd.

2. Udeležnost pri kaznivih dejanjih, ki jih more izvršiti tudi le po ena oseba; taka so n. pr. tatvina, umor, požig itd. Vse osebe, ki sodelujejo tako pri kazn. dejanjih prve kakor druge vrste, se v kazenskem pravu nazivljejo »udeleženci«; osebe, ki sodelujejo le pri kazn. dejanjih druge vrste, ločimo še posebej z nazivom »pravi udeleženci« kaznivega dejanja. Edinole o teh (pravih udeležencih) bom razpravljaval v tem poglavju ter jih kratko označeval samo z udeleženci, t. j. tiste osebe, katere se zedinijo o skupni storitvi kazn. dejanja, bodisi da je to zedinjenje storjeno izrečno ali molče.

Udeležence delimo v tri glavne vrste: v sostorilce, nasnovatelje in pomočnike.

»Vidiš,« mi je rekel Vitalis kazoč z roko na puščino, »da bi bilo nemogoče zbežati, zakaj takoj bi te dohitela Capi in Zerbino.«

Pobegniti! Nisem več mislil na to. Sicer pa, kam naj bi šel? H komu?

Sicer pa na vse zadnje ta veliki starček z belo brado mogoče le ni tako strašen, kakor sem prvotno mislil; in čeprav je moj gospodar, mogoče vendar ni tako neusmiljen.

Dolgo časa smo hodili skozi to žalostno samoto in ničesar drugega ni nudila puščina našim očem kot vreso, in najaj je pogled sagal še tako daleč, videl si samo nekaj okroglih gričev in neplodovitih vrhov.

Čisto drugače sem si predstavljal potovanja, in ko sem včasih v svojih otroških sanjah zapuščal svojo vas, sem prišel v lepe kraje, ki niso v ničemer bili podobni temu, kar mi je pokazala resničnost.

Prvič sem prehodil tako dolgo pot brez odpočitka. Moj gospodar je stopal naprej z velikim, enakomernim korakom in nosil Joli-Coeurja na rami ali na vreči, okoli njega pa so stopicali psi.

Včasih jim je rekel Vitalis prijateljsko besedo, zdaj francosko, zdaj zopet v jeziku, katerega nisem razumel.

Niti on niti psi niso mislili na utrujenost. Toda z menoj ni bilo tako. Bil sem izžerpan. Telesna utrujenost, ki se je pridružila duševnemu vznemirjenju, mi je vzela zadnjo moč.

Vlačil sem noge in le z največjo težavo stopal za svojim gospodarjem. Vendar se ga nisem upal prosi, da bi se smel ustaviti.

»Tvoje cikle te utrujajo,« mi je rekel, »v Ussel-u ti bom kupil čevlje.«

Ta beseda mi je vrnila pogum.

Naročaito „Domoljuba“!

1. Sostorilec je prav za prav enak storilecu; udeleži se istega kaznivega dejanja z enakim naklepom, četudi je njegovo dejanje nekoliko drugačno, a izpolnjuje dejanje njegovega zločinskega druga. Kdor vrečo drži, je prav tako tat kot tisti, ki vanjo meče, pravi slovenski pregovor.

2. Nasnovatelj je tisti, ki naklepoma nasnuje ali zavede drugega, da stori kazn. dejanje. Nasnovati se pravi, v drugem vzbuditi naklep za storitev nekega kazn. dejanja. Primer: Miha silno sovraži Petra radi neke žalitve. Noč in dan snuje pogubne načrte, kako se bo znosil nad Petrom, a si ne upa nobenega izvesti — plaši ga strah pred ječo. Medtem zve, da sovraži Petra tudi njegov prijatelj Janez. Gre torej k Janezu ter ga prične v tem sovrastvu še podžigati; nekoč pa mu šepne: ubij ga! Janez se sicer zdrzne, a misel mu je čedalje bolj vseč. Miha ga še bolj vzpodbuja in mu daje celo nasvete, kako naj ga spravi s pota. Slednjič se Janez res odloči in — stori strašno dejanje, prav tako, kot mu je svetoval Miha. — Zakon pravi, da je nasnovatelj prav tako kriv dotičnega dejanja kot storilec in da se kaznuje tako, kot bi bil to dejanje sam izvršil.

Nasnovatelj pa je tudi tisti, ki v drugem naklep kazn. dejanja že najde, pa ga oklevajočega spodbode k izvršitvi, bodisi s pohvalo, podžiganjem, podnetenjem, vlevanjem, bodisi da zavede drugega z dajanjem prilike, odstranitvijo zaprek, s poukom itd.

Nasnovanje pa mora biti vedno naperjeno na gotovo, določeno osebo ter na določeno dejanje (t. j. vsaj za dejanje gotove vrste). Slednjič mora biti nasnovanje storjeno naklepoma; iz malomarnosti storjeno nasnovanje ni nasnovanje.

Nasnovatelj hoče vzbuditi ozir. podkrepiti v drugem naklep za kazn. dejanje, t. j. povzročiti pri drugem naklepno kaznivo dejanje; vendar pa je nasnovatelj tudi tisti, ki hoče povzročiti v drugem malomarnostno kaznivo dejanje. Primer: Janez ogleduje puško, o kateri ve Miha, da je nabasana; ravno tedaj pride mimo Peter; tedaj reče Miha Janezu, naj za šalo ustrelji na Petra, češ, saj je puška prazna. Janez to res stori in Peter je na mestu mrtev. — Miha je tu storil naklepno nasnovanje k usmrtni Petru, dočim je Janez zagrešil malomarno usmrtnitev, ker se ni sam prepričal o tem, da je puška prazna. Nasnovanje (samo) more biti le naklepno, dočim je nasnovati možno ali k naklepno ali k malomarnemu kazn. dejanju. V obeh slučajih pa se nasnovatelj kaznuje kot da je dotično dejanje naklepoma storil sam. — Razume se, da se poleg nasnovatelja kaznuje tudi storilec po svoji krivdi, bodisi, da je storil dejanje naklepoma, bodisi malomarno. V zadnjem primeru se bo Janez kaznoval za malomarno usmrtnitev, Miha pa za naklepno.

Nasnovatelju se njegovo nasnovanje še laže ponesreči nega posreči. Miha n. pr. nikakor ne more pripraviti Janeza do tega, da bi se polotil Petra. Mihovo nasnovanje ni uspelo, ostalo je pri poskusu.

Ali je tudi tak poskus kazniv? Po vsem tem, kar sem bil že razložil v poglavju o poskus kazn. dejanja, nam bo jasno, da mora biti tudi tako dejanje kaznivo. A kako? Zakon pravi, naj se tak poskus kaznuje mileje kot izvršeno oziroma posrečeno snavanje. Dočim daje zakon pri poskusu kazn. dejanja sodniku svobodo, da kaznuje poskus ali tako kot dovršeno dejanje ali mileje, tu naravnost veleva, naj se nasnovatelj za poskušeno nasnovanje kaznuje mileje. Vzrok temu je pač v tem, da je tako dejanje oz. poskus vendar manj nevaren kot pa poskus kazn. dejanja samega.

Nasnovatelj in nasnovanec sta 2 osebi, vsaka s svojim samostojnim razumom ozir. voljo. Zato nasnovatelj ne more imeti nasnovanca tako v oblasti, da bi nasnovanec storil vedno prav to, na kar ga nasnuje nasnovatelj. Janez n. pr. nasnuje Miha, naj ukrade iz neke blagajne 1000 dinarjev, Miha pa ukrade 3000 Din. Razume se, da je odgovoren Janez le za 1000 dinarjev, dočim Miha za vse 3000 Din. (Za 1000 Din sta odgovorna skupno, za nadaljnjih 2000 Din pa Miha sam.) Če pa je Janezu znano, da se Miha težko zdrži, da ne bi pograbil več ali celo vse, kar najde, je seveda tudi Janez odgovoren, če ne že za naklepno, pa vsaj za malomarno krivdo. Če pa Miha zasnuje Janeza, naj Petra nekoliko rani, pa bo Miha težko odgovarjal ne le za poškodbo, temveč poleg tega tudi za malomarno usmrtnitev, če Janezu dejanje tako nesrečno izpade, da povzroči Petru smrtno nevarno rano. Kajti pri nasnovanju k telesni poškodbi mora nasnovatelj vedno računati z možnostjo hujših posledic ker celo oni, ki to dejanje vrši, ne more v naprej ozir. niti tedaj točno vedeti, kakšne bodo posledice, ali bodo baš takšne kot si jih zamišlja ali bodo morda hujše. Zato tudi storilec sam odgovarja (vsaj za malomarno-krivdo povzročene) hujše posledice poleg naklepnega dejanja samega. Če vsled tega nastopi smrt ranjenega, odgovarjata oba za iz malomarnosti storjeno usmrtnitev, eden kot nasnovatelj, drugi kot storilec.

n Gasilno društvo Podgorica pri Sv. Jakubu ob Savi priredi v nedeljo 13. julija 1930 ob 3 popoldne veliko vrtno veselico z običajnim sporedom na vrtu g. Ant. Jezeka v Podgorici 6. Na prireditvi se bo točilo prvovrstno kapljico iz širom znane Jernej Gradove kleti z Dragonljo. Dobiček od prireditve je namenjen za knjižne stroške gasilskega orodja. Za udeležbo se priporočajo gasilci.

Nove knjige.

Kubična računica za okrogel, rezan in tesan les, sestavlja Mirko Logar, 1929 je v našem kmetkem in lesnem gospodarstvu neobhodno potreben pripomoček, s katerim se na podlagi premera in dolžine takoj najde kubična mera tako za en hlobo ali za poljubno število hlobov (do 100), kakor za tramove, in to pri slednjih ne samo v metrih, ampak tudi v čevljih in colah. Knjižica, ki mora biti v žepu vsakega našega gospodarja z lesom, stane 45 Din in se naroča v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Dobičje se pa tudi posamezne kubične računice od istega avtorja in v isti knjigarni kakor — Kubična računica za okrogel les 20 Din, za rezan in tesan les 30 Din.

Mirko Kunčič: Najdenček Jokec. (Iz torbe Kotičkovega strižnika sv. 1.) Izdala Jugoslovanska tiskarna. Cena: broš. 28 Din, vez. 36 Din.

Za mladino so po vojni že veliko plaali. Nekaj je bilo, dobrega, velika večina pa taka, da je

ni kazalo dati otroku v roke. Med dobre lahko štejemo M. Kunčiča. On je z našimi malimi v tesni zvezi, on jih razume in ve česa rabijo. Najdenček Jokec je izhajal v »Slovenčevic mladinski prilogi. Kako nestrpno so naši mali pričakovali vsakega nadaljevanja. In, ko je povest končala, kakšna žalost! Prav je, da so povestico ponatisnili v knjigi. Vsak otrok, majhen in velik jo bo z užitkom prebiral. Ob vsaki priliki bo lična knjižica darilo, ki bo razveselilo naše male.

Goste službe. Gospa Selanova je potrebovala služkinjo ter šla v posredovalnico. Ko je bilo vse dogovorjeno, je takole bolj tiho vprašala posredovalko: »Koliko služkinj pa namestite vsak teden?« — Posredovalka: »Takole okrog štirideset.« — Selanka: »Tako? Potem to zneso okoli dvatisoč na leto.« — Posredovalka: »Tega ne vem, kajti teh štiri, deset je namreč vedno istih.«

Kupec: »Ali pa daste tudi garancijo, da je to sredstvo za rast las učinkovito in dobro??« — Frizer: »Kaj, garancijo? K vsaki steklenici dodamo celo po en glavniki.«

Času primerno. Slikar: »To je moja najnovejša slika, zidarji pri delu. Slika je zelo resnična in naravna.« — Obiskovalec: »Kako to, ko pa zidarji ne delajo?« — Slikar: »Mar ni potem slika resnična?«

Vsem najinim dragim v domovini zahvala in pozdrav!

Najsrčnejša želja, da po tolikih letih bivanja v tujem svetu zopet obiščeva svojo milo domovino, zlasti pa svoj rodni krov z dragimi domačimi, se nama je nad vse pričakovanje lepo izpolnila. Zlasti naju je ganil tako prisrčen sprejem, s katerim so naju povsod sprejemali sorodniki, prijatelji in znanci, pa tudi oni, ki naju niso več poznali. Zelo vzradoščena sva bila tudi, ker sva se mudila na Telčah prav ob lepi slovesnosti prvega sv. obhajila dne 22. junija, in se mogla tako tem živeje spominjati najinih otroških let. V srce segajoča govora t. g. domačega kateheta in g. učitelja sta neizmerno povzdignila prelepo slovesnost. — Srce se nama je topilo radosti, ko sva bila priča, koliko svetega veselja so povzročile pri presrečnih prvobhajajncih lepe slike-spominke na prvo sv. obhajilo in kako jih je razveselila pogostitev, vse darilo mr. L. Mergoleta. Zlasti nepozabni pa ostanejo ti lepi dnevi, ker se nas je pod rodnim krovom zbralo — morda zadnjikrat — vseh šest bratov, raztresenih po širnem svetu: eden v Ameriki, drugi na Holandskem, tretji je okrožni zdravnik v Pljuju, ostali trije pa trdni kmetje v domačem kraju.

Zares prijetno in veselo je bilo najino kratkotrajno bivanje v domovini. Vsem tistim pa, ki so kakorkoli pripomogli, da so nama bili ti dnevi tako lepi, prav lepa hvala in pozdrav! Zlasti v hvaležnem spominu ohraniva najine ljubljene brate in sestre na Telčah in v Lanknici pri Mokronogu, prav posebnost pa še najine druge starše. Prisrčen pozdrav vsem!

LOUIS MERGOLE FRANK JUVANCIO

Po naročilu zapustnika Franceta Zupaniča, nekdanjega posevnika v Mirni peči št. 28, se bodo prodale

na prostovoljni javni dražbi

na 13. 7. 1930 ob pol 7 (pol sedmih zjutraj) na istem mestu v njegovo zapuščino spadajoče prejemnine in nepremičnine kakor so popisane v popisniku z dne 4. 7. 1930. — Dražbeni pogoji se bodo pred začetkom dražbe prebrali. Med nepremičninami je hiša z gospodarskim poslopjem, ki nad postalo v Mirni peči. V tej hiši je bila od l. 1894. do sedaj prav dobra gostilna. — Spisi se morajo pregledati v notarski pisarni v Novem mestu.

Štempihar 1000

doktor prava in advokat

mesto **Jesenice, 115,**
(pri Pekarju)

Dravska banovina

Posluje v slovenskem, srbohrvatskem, angleškem, francoskem in nemškem jeziku.

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živali je brezdomno

MASTINA

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače, posebno kladne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. ročevža), Ljubljana, Mestni trg 4.

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi **Družba Mirje, Ljubljana**
Današka c. 46. Telefon 2030

Vandroveo: »Lačen sem.« — Gospodinja: »Zakaj pa ne delate?« — Vandroveo: »Sem poskusil, pa sem bil še bolj lačen potem.«

Čudežni Balzam

Poslanih 25 lončkov Radio-Balzama sem razprodal in vsi, ki so ga kupili, se Vam najtopleje zahvaljujejo za popolen vseh. Prosim, pošljite 12 lončkov. Splošno: Franjo Mrak, čevljar, mojster, Hum na Sotli, Rogatec. Rešite se tudi Vi: kurjih oči, bradavic, trde kože itd. z Radio-Balzamom. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din (povzetje) pošlje: R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamnška 10/a. — Dobi se v drogerijah.

Po svoje. Mati: »Kar danes lahko storis, ne odlašaj na jutri.« — Minka: »Ah, potem bom pa potico, ki sem jo mislila prihraniti do jutri, takoj sedajle pojedla.«

Kdo imam razpokane roke

tedaj izberem to, kar mi najboljše izmed 7 specialnih vrst **Fellerjevih** **Elsa-mil** **zdravila in** **lepote**

(milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjakov, glicerina, boraksovega katranova, brivke). Očista teh mil in njihove zdravilne sestavine so razlog najboljše delovanja. A vrhu tega še ti krasni vonji.

Za nogo obraba in proti solnim pegam uporabljaj **ELSA-CREME-POMADO**.

Delajte tudi Vi tako - pomagajo bode tudi Vam!

6 komadov Elsa-mila na labro stane 52 Din franko če se denar vplača naprej; po povzetju 63 Din. 2 lonca Elsa-Creme-pomade 40 Din franko če se denar vplača naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povodil Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri: **EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Eisenstr. 16.**

Blagajnik: »Računal sem, da letos do-
bim povišek plače.« — Šef: »Računali ste
napačno in blagajnik, ki napačno računa,
ni za rabo; odpovedujem vam službo.«

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zopr. Obe hibi odstranite z uporabo krasno osvežujoč Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno z uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnitoba. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepi) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorilce Zlatoreg, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Dr. Jože Rant

zobni zdravnik v Skofji Loki je od 9. do 20. julija na dopustu.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali oja prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideške ali istože poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Sprejemem hravarja,

ki se mora razumeiti tudi pri konjih. — Ponudbe z navedbo do-
sedanjega službovanja in zahtevo plače je poslati na upravo lista pod št. »Krvare« št. 7639.

Vajenca za sedlarsko obrt sprejme Janko Miklavčič, sedlar, Cerklje pri Kranju.

Hiša enodružinska nova ob Tržaški cesti naprodaj. Jernej Lampret, Dolgimost, Vič pri Ljubljani.

Učenko poštenih staršev najrajši si-
roto staro 14 let sprejme starejša gospodinja za strojno pletenje. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod »učenka 7637«.

6 mladlinic: 2 s tresil-
nikom, nekaj še skoraj novih, in 2 gepejina se vsled nabave zadr. strojev po-
ceni prodaja v Pevnu. — Več se poizve pri Franc Jenkoču, Pevno p. Skofji Loki.

Kolar, pomočnika

in 2 vajenca sprejemam takoj. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 7475.

Vajenca za mizarstvo obrt sprejme Franc Erjavec, Vič-marje 7.

Mosarskega vajenca

sprejme Zaje Anton, Vič, št. 106, Ljubljana.

Mlinarja

dobrega in poštenega sprejemam takoj. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 7725.

V prodaji leži

Vaša bodočnost! Ako se čutite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, potem Vam ponudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo, za boljši za-
služek kot v kateremkoli drugem poklicu. Pisite nam in priložite znamko za odgovor. Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg 25 I.

Silgarskega

in ple-
skarskega sprejemam takoj. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 7743.

Brezplačno

se sprejme vajenec za čevljarstvo obrt. Hrana in vsa oskrba v hiši. Ponudbe na naslov v upravi Domoljuba pod št. »Marjita« št. 7743.

Mizarskega pomoč.

in enega učenca sprejemam. Anton Zakrajšek, vas Srobnik, p. Vel. Lašce.

Prodaj hišo

z gosp. poslop-
jem v dobrem stanju, zraven lep sadni vrt, travnik, njiva, gozd, srenj. pravica. — Cena 23.000 Din. — Ana Štefeln, Sp. Lipnica 12. pošta Kamnagorica pri Podnartu.

Pľučne bolezni so ozdravljive!

Pľučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zastužanje — Nočno potenje — Brezhladni kašelj — Katar v grlu — Sušni kašelj — Izmeček krvi — Vzdigavanje krvi — Tesnoba — Astmatično hropanje — Zbudenje l. t. d., so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahvaljuje takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je še mnogi bolela. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahko poapnenje končno zastavi bolečine.

Rasni močje zdravilne snovi potrdijo prednost moje metode ter jo radi pripravljajo. Cimperl za-
četa s svojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobite mojo knjigo, iz katere boste izpili mnogo koristnega znanja. Koga torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opolovčeno opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zaveze svojo iskrno mojo poslanico in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdil temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo oknašujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in vas bo nato vsak oziroma lahko postragal moje odločno zastopstvo. Zaprte puste in močno volje za-
dravje iz knjige **Iskrnega zdravnika**. Vsebuje okrepitve in življenjske utehe ter jemlje ozir-
na vse bolne, ki se zanimajo za sedanje stanje znanstvenega zdravljenja pľuč.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, abt. 617 (Deutschland)

Moj naslov je:

GRATIS IN FRANKO!

Ure za dečke od Din 44.— naprej.

ZAHTEVAJTE CENIK

GRATIS IN FRANKO!

H. SUTTNER - LJUBLJANA 1

PREŠERNOVA ULICA 4 — POLEG FRANCISKANSKE CERKVE —
NAJVEČJA ZALOGA UR, ZLATNINE IN SREBRNINE, — LASTNA
TOVARNA UR V ŠVICI

Zapestne ure, srebrne od Din 152.— naprej,
14 karat zlato od Din 296.— naprej.Srebrne vratne verižice (Collier) od
Din 20.— naprej
Zlate vratne verižice (Collier) od
Din 85.— naprej

Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubled“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le
Jos. Petelinca

Ortizer, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Ponk v voženju brezplačno.

Večletna garancija.

Kovači! Najcenejši koks

100 kg Din 85.— Pri večjem naročilu popust!
LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

Nista še bila dolgo poročena in ve-
sela ga je opazovala, ko je s slastjo užival
večerjo, katero je postavila predenj. »Do-
re, veš, to sem skuhala sama. Mati mi
je vedno pravila, da znam posebno dve
reči dobro pripraviti, in sicer krompirjevo
solato ter riž z grahamom.« Mož jo je po-
gledal ter vprašal: »I, katera izmed obeh
teh je ta tu pred menoj?«

POZOR GOZDARJI!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in
plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene
niske. — Za vsak komad prevzamem ga-
rancijo. MATEVŽ KRMEČ, Log, pošta
Škofja Loka

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. n' dstr.

Dr. Aleš Stanovnik

je odprl

odvetniško pisarno

na Jesenicah

v hotelu »Pošta«

POZIV!

V vsakem kraju se ustanovi podružnica.
V to svrhu se išče zanesljiva oseba (poleg
poklica) kot

poslovodja(kinja)

Mesečni dohodek 150—200 dolarjev. Do-
pisuje se nemški ali francoski. Ponudbe
s šifro »Novelty« 133-A — odpošlila
oglasni zavod »Interreklam« d. d., Zagreb,
Maravska ulica 28.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 480.000.—

PODRUŽNICE:

KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16.000.000.—

BLD
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Sprejema VLOGE — daje KREDITE,
eskomptira MENICE — Nakazila — akre-
ditivi — Borzna naročila.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE,
DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE.
Safes — deposits. — Prodaja srečk.